

بخروه استاندارد گلدوزی دستی

کد استاندارد: ۷-۹۵/۷۳/۱/۳

گرد آورنده گان:

زهرة فریدانی بردسکن

گروه آموزشی پوشاک استان خراسان رضوی

سال ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده

استاندارد آموزشی گلدوز دستی یک سری مطالبی است که از سوی سازمان فنی و حرفه ای کشور برای بالا بردن سطح توانایی های شغلی تعریف شده است. هنرجوی این رشته پس از گذراندن دوره های آموزشی لازم باید بتواند از عهده تشخیص ابزار کار، انتخاب طرح، پارچه ونخ مناسب برآمده و بتواند انواع دوخت های اولیه را انجام دهد. درضمن لکه گیری، شستشو، نگهداری و اتوکشی گلدوزی ها را نیز انجام داده و از حوادث احتمالی در کارگاه جلوگیری نماید. در این تحقیق به بررسی مجدد جزوه گلدوز دستی طبق استاندارد پرداخته شده است. تلاش بر این است که کاستی های این استاندارد شناسایی و برطرف گردد و همچنین توانایی های شغلی موجود و ریز توانایی های آن به طور دقیق بررسی شود. همچنین طرح های جدید و به روز مطابق با پیشرفت تکنولوژی جایگزین مطالب قدیمی و غیرقابل مصرف و تکراری شود. در این رساله سعی شده است که با استفاده از کتب گوناگون و سایت های اینترنتی و با در نظر گرفتن زمان استاندارد، اطلاعاتی گردآوری شود که جنبه کاربردی داشته باشد، و برای اینکه جامع تر و کامل تر شود تصاویری رنگی و متنوع و طرح های نو و ترکیبی همراه با آموزش مراحل دوختی در جهت ارتقاء سطح فکری و قدرت خلاقیتی هنر آموز ارائه گردیده.

کلمات کلیدی: استاندارد گلدوزی، مراحل دوختی، ابزار گلدوزی، طرح های گلدوزی و تصاویر رنگی

تقدیر

سپاس خدایی را که سخنوران درستودن او بمانند و شمارگران شمردن نعمت های او ندانند. خدایی که پای اندیشه تیزگام درراه شناسایی او لنگ است. آموختنی های این پایان نامه حاصل یاری خوبانی است که تا به امروز درتاریکی ابهام لحظه های بی پاسخ روشن رابه من هدیه دادند. و این فراز را برمن هموار نمودند. یاری شان رامی ستایم ونامشان را دراولین لوح ماندگارم می نگارم.حمایت های بی شائبه و زحمات بی دریغ استاد،سرکارخانم لطف آبادی و خانم پروانه یل را ارج می نهم که دراین مدت باصبر وحوصله فراوان مرا راهنمایی نمودند وازهمراهی دخترعزیزم هانیه دانشور در ترجمه وتنظیم این پروژه نهایت تشکر رامی نمایم.

فهرست

عنوان	صفحه
چکیده.....	الف.....
فصل اول: کلیات.....	.....
۱-۱ مقدمه.....	۲.....
۱-۲ ویژگی های شخص گلدوز.....	۲.....
۱-۳ عنوان پژوهش.....	۳.....
۱-۴ بیان مسئله.....	۳.....
۱-۵ پیشینه پژوهش.....	۳.....
۱-۶ اهداف پژوهش.....	۴.....
۱-۷ ضرورت پژوهش.....	۴.....
فصل دوم: انواع توانایی ها	
۲-۱ توانایی تشخیص ابزار کار.....	۸.....
۲-۲ توانایی انتخاب طرح مناسب جهت گلدوزی وانتقال ب روی پارچه	۲۵.....
۲-۳ توانایی انتخاب نخ مناسب جهت گلدوزی.....	۲۸.....
۲-۴ توانایی محاسبه مقدار پارچه	۳۱.....

- ۲-۵ توانایی انواع دوخت..... ۳۳
- ۲-۶ توانایی لکه گیری پارچه گلدوزی شده..... ۶۰
- ۲-۷ توانایی شستشوی کارگلدوزی شده..... ۶۲
- ۲-۸ توانایی اهارزدن و خشک کردن پارچه گلدوزی شده..... ۶۳
- ۲-۹ توانایی اتو کشی پارچه گلدوزی شده..... ۶۴
- ۲-۱۰ توانایی بکار گیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار..... ۶۵

فصل سوم: تصاویر

- ۳-۱ تصاویر رنگی..... ۶۸
- ۳-۲ تصاویر خطی..... ۷۸
- فصل چهارم: توضیح بخش عملی..... ۸۵
- فصل پنجم: استدلال و نتیجه گیری..... ۹۰
- ۵-۱ فهرست منابع نوشتاری ۹۳
- ۵-۲ فهرست منابع تصویری ۹۴

فصل اول

کلیات

۱-۱ مقدمه

غیر از هنر که تاج سر آفرینش است

بنیاد هیچ منزلتی جاودانه نیست

گلدوز دستی یکی از شاخه های صنایع دستی سوزندوزیهای سنتی می باشد . این رشته هنری که قدمت آن به بیش از ۸۰۰۰ سال می رسد شاید تنها هنر کاربردی باشد که به آسانی میان خانواده های روستایی و شهری راه یافته و بارور شده است و هنوز هم با وجود طی فراز و نشیبهای متعدد . حضور آن را در بعضی از روستاها و شهر های ایران می بینیم .

۱-۲ ویژگی های شخص گلدوز

۱- ذهن فعال

۲- مبتکر و خلاق

۳- پشتکار، تمرین و ممارست فراوان

۴- دید چشمان و هماهنگی فراوان بادیست ها و علاقه مندی خاص به اشیاء

۵- داشتن ذوق هنری از جمله ویژگی هایی است که شخص باید داشته باشد.

جزوه گلدوز دستی

طبق استاندارد مهارت و آموزشی گلدوز دستی

کدا استاندارد: ۷-۹۵/۷۳/۱/۳

کارشناسی طراحی پوشاک

تهیه و تنظیم: زهره فریدانی بردسکن

طول دوره آموزشی:

طول دوره آموزش : ۸۰ ساعت

زمان آموزش نظری : ۲۴ ساعت

زمان آموزش عملی : ۵۶ ساعت

فصل دوم

توانایی ها

۲-۱ توانایی تشخیص ابزار کار

آشنایی با مواد و ابزار گلدوزی و موارد مصرف

انواع پارچه ها با بافت محکم بجز پلی استر - نخ دمسه در رنگهای مختلف - انواع سوزن گلدوزی - قیچی خیاطی - کارگاه در اندازه متوسط - نخ عمامه در رنگهای مختلف - گردغال - پودرتالک - نخ کوک - کاغذ کاربن - کاغذ پوستی - نخ زری - انگستانه - انواع سوزن خیاطی - انواع طرح گل - منظره و نخهای ابریشم در رنگهای مختلف
موارد مصرفی - تابلوهای تزئینی - البسه - سجاده - پاروان و... می باشد.

آشنایی با نکات مهم و عمومی در گلدوزی

- ۱- همیشه با یک وسیله تیز نخ را بریده زیرا در اثر کشیده شدن نخ سطح کار غیر یکنواخت شده.
- ۲- در موقع کار از نخ های کوتاه استفاده کنید اگر طول نخ بلند باشد بر اثر عبور دائم تاب آن باز شده و نخ پیچ می خورد.
- ۳- برای محکم کردن نخ در دوخت از گره استفاده نکنید بلکه چند شلال زده و بعد دوخت را شروع کنید و برای اتمام دوخت نیز همین کار را تکرار کنید.
- ۴- هماهنگی رنگ نخ و طرح و پارچه را همیشه باید دقت کرد در غیر این صورت طرح زیبایی را نداریم
- ۵- قبل از مهارت کامل در کار سوزندوزی از نخ نتابیده استفاده نکنید.
- ۶- در هنگام دوخت از سوزن فولادی استفاده کنید تا اثر زنگ زدگی روی پارچه نماند.
- ۷- نخهای فلزی را دور یک با لشتک که از پارچه ابریشمی درست شده بپیچید که خراب نشود.
- ۸- نوع پارچه اگر نخی بود با الیاف پشم گلدوزی نکنید زیرا الیاف پشم به سختی از پارچه نخی عبور کرده و پس از چند بار پاره می شود.
- ۹- به طور کلی برای دوختن الیاف ضخیم از پارچه ضخیم و برای الیاف ظریف از پارچه های ریز بافت استفاده شود.
- ۱۰- پارچه هایی که دارای بافت ناهموار هستند برای سوزندوزی مناسب نیستند زیرا برجستگیها و فرو رفتگیها در بافت با عث خواهد شد دوخت روی پارچه زیبا جلوه نکند
- ۱۱- برای تهیه لوازم منزل مانند رومیزی و... از پارچه های نخی - کتان - پشمی و لطیف ریز بافت استفاده شود.
- ۱۲- از پارچه هایی مانند مخمل و الیاف مصنوعی برای مواردی که مورد استفاده مستمر دارند می توان استفاده نمود.
- ۱۳- همیشه قبل از انجام دادن کار با آب و صابون دستها را بشویید.

آشنایی با وسایل و ابزار کار و کاربرد هر کدام

قیچی

قیچی در اندازه های مختلف و فرم های متفاوت می باشد از انواع آن میتوان قیچی گلدوزی، قیچی نخ چین ، قیچی برش ، قیچی گرد بر، قیچی لبه زیگزاگ و بشکاف را نام برد.

قیچی گلدوزی

قیچی مخصوص گلدوزی دارای فرم سر صاف و سر کج است و قسمت برنده ی آن نیز کوتاه است و برای بریدن دالبر ها و سوراخ کردن شبکه هایی که در سطح کار دوخته می شوند به کار میروند.

قیچی نخ چین دستی

زمانی که نخ دوخت در قسمت روی پارچه باقی می ماند باید توسط نوعی قیچی مخصوص این نخ را از بن چید.

قیچی برش

قیچی برش شامل دونوع قیچی برش کوچک و قیچی برش ضخیم می باشد. قیچی برش کوچک برای برش تکه های کوچک پارچه و شکافتن درزها و دوختهای ظریف استفاده می شود. قیچی برش ضخیم صاف نیست بلکه دارای خمیدگی قابل ملاحظه ای است تیغه ی این قیچی روی برش صاف قرار می گیرد.

قیچی گردبر

قیچی گرد بر با کاتر مدور (چرخان):

برش پارچه با کاتر مدور انجام می شود. این برش از مدرن ترین روش های برش پارچه است. کاترها اندازه های متفاوت موجود می باشند. از سایز بزرگ آن برای برش چند لایه پارچه به طور همزمان استفاده می شود. برای برش پارچه با این نوع قیچی احتیاج به یک تخته برش (تخته مت Mat) و همچنین خط کش می باشد.

قیچی لبه زیگزاگ

لبه قیچی به فرم زیگزاگ است و مورد استفاده آن برای تمیز کردن جادرزها و جلوگیری از ریشه شدن پارچه است.

قیچی لیزر

این قیچی دارای یک باتری است که با روشن شدن آن یک خط مستقیم ایجاد می کند که برای برش راست روی پارچه استفاده می شود.

بشکاف

برای شکافتن درزها و گاه جهت بازکردن سوراخ جادکمه به کار می رود. هنگام استفاده کردن از این وسیله باید دقت کرد . زیرا ممکن است باعث سوراخ کردن پارچه گردد.

انواع سوزن گلدوزی

۱- سوزن شارپ (sharp)

این نوع سوزن دارای نوک بسیار تیز است . برای قرقه ی ابریشمی سوزن شماره ۷ شارپ برای پارچه های لطیف مانند حریر شماره ۹ یا ۱۱ و برای پارچه های ضخیم سوزن های شماره ۱-۳-۶ توصیه می شود به طور کلی انواع سوزن های شارپ دارای طولی متوسط است .

۲- سوزن بیتوین (between)

این سوزن دارای طول متوسط است که برای دوخت پارچه هایی با ضخامت زیاد و متوسط به کار می رود.

۳- کرول (crewel)

این سوزن مخصوص گلدوزی می باشد از شماره ۸ این سوزن برای پارچه های لطیف و نازک با یک لا یا دو لا نخ استفاده می شود برای پارچه هایی به ضخامت متوسط مثل کتان و پارچه های پشمی لطیف از سوزن شماره ۶ و ۷ تا ۲ تا ۴ لا نخ گلدوزی استفاده میشود.

۴- چنایل (chenille)

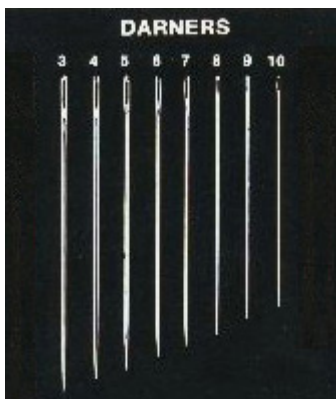
از این سوزن برای گلدوزی روی پارچه های درشت بافت پشمی ضخیم و پارچه های کشفافت و کنفی استفاده می شود توضیح آنکه از شماره ۱۹ این سوزن برای شش لا نخ گلدوزی و دوخت نخهای پشمی متوسط و شماره ۲۴ آن برای یک یا دو لا نخ گلدوزی می توان استفاده نمود و از شماره ۱۸ برای دوخت نخهای پشمی بکار می رود.

۵- سوزن دارنینگ یا سوزن رفو (Darning)

این نوع سوزن دارای طول زیاد است . به همین جهت برای دوخت های درشت از آن استفاده می شود. از این سوزن برای دوخت الیاف پشم و کاموا می‌توانید استفاده نمایید از شماره ۴ آن برای دوختن الیاف پشم تابیده و نازک می‌توان استفاده کرد. از شماره ۱ تا ۳ آن برای دوختن کاموا و الیاف پشم تابیده متوسط استفاده می شود.

۶- سوزن تا پستری (tapestry)

این سوزن جهت دوخت تورهای درشت شماره دوزی استفاده می شود به دلیل آنکه نوک سوزن گرد و نرم می‌باشد و پر کردن سوراخ های تور توسط آن آسان خواهد بود و خراش به دست وارد نمی شود.

انگشانه

از وسایلی است که هم در سوزن دوزی و هم در خیاطی کاربرد دارد و باعث سرعت عمل در کار و ظرافت و زیبایی کار می شود از انواع آن میتوان فلزی پلاستیکی و چرمی را نام برد که نوع فلزی آن به دلیل اینکه ضد زنگ می باشد بهتر است و باید اندازه انگشت سوم باشد.

انواع کارگاه

یکی از اساسی ترین وسایل سوزن دوزی است که به دونه گرد و مستطیل نوع گرد آن برای کارهای کوچک و ظریف به کار میرود استفاده از کارگاه در سوزن دوزی ها باعث سهولت کار و جلوگیری از جمع و چروک شدن کار میشود. کارگاه ها انواع مختلفی دارند که عبارتند از: رومیزی ، پایه دار، گرد، بیضی و مربع که کار با آن آسان می باشد.

۱- کارگاه گرد: این نوع کارگاه از دو دایره بزرگ و کوچک تشکیل شده که دایره کوچک در درون دایره بزرگ قرار می گیرد. همچنین پیچی بر روی دایره بزرگ وجود دارد که جهت تنظیم کارگاه مورد استفاده قرار میگیرد.

۲- کارگاه مستطیل: برای کارهای بزرگ مثل روتختی-پرده و... استفاده می شود و اگر پارچه در کارگاه کج قرار بگیرد پس از اتمام کار دوخت به همان حالت باقی می ماند

۳- کارگاه پایه دار: استفاده از این کارگاه چون در هنگام دوخت هر دو دست آزاد است گلدوز تسلط بیشتری به طرح دارد.

انواع لایی

بعضی مواقع درگلدوزی ویا تکه دوزی ،نیاز به استفاده از لایی می باشد.لایی در انواع مختلف در بازار ارائه می شود.درانتخاب آن باید دقت کنیم تا ضخامت وجنس آن با پارچه هماهنگ باشد .
انواع لایی چسب عبارتند از :

لایی چسب پارچه ای ارگانزا:

این لایی همان پارچه ارگانزا است که درپشت کارگلدوزی قرار می گیرد.

لایی چسب پارچه ای :

ازجنس پارچه بوده ومخصوص پارچه های نسبتاً لطیف است .توجه کنید که لایی را قبل از برش درآب بگذارید،زیرا معمولاً مختصری آب می رود.

لایی چسب کاغذی:

این نوع لایی ها برخلاف لایی چسب پارچه ای آب نمی رود. این لایی برای پارچه هایی با ضخامت متوسط استفاده می شود.

لایی پارچه ای و کاغذی بدون چسب:

این نوع لایی به دلیل ضخامت کم وسبک بودن در صنایع مختلفی ازجمله صنایع پزشکی وصنعتی کاربرد دارند مانند، ماسک های پزشکی،لباس های یکبارمصرف،تولید کیف وکفش،ملحفه،پشت سری وروبالشی هواپیما.

لایی کاغذی وپارچه ای باچسب

لایی کاغذی وپارچه ای بدون چسب

لایی محلول در آب:

نشاسته ی ذرت وغلات، منابع عمده برای تهیه این نوع لایی ها هستند.

لایی زانفیکس :

این نوع لایی ازهردورو به پارچه می چسبد ومخصوص تکه دوزی ولبه های دامن و آستین می باشد.

انواع نخ گلدوزی

نخ های گلدوزی و سوزن دوزی انواع مختلفی دارند :

۱- **نخ عمامه** : نخ است که الیاف آن تابدار و براق می باشد و بیشتر برای دوخته های درشت و نقش هایی که طرح برجسته دارند استفاده می شود. نخ عمامه در دونه های ابریشمی و نخی در بازار عرضه می شود.

۲- **نخ کتان یا دمسه**: معمولی ترین آنها نخهایی است که به صورت کلافهای کوچک به نام دمسه DMC در بازار عرضه میشود. این کلاف ها از یک رشته نخ ۶ لا تشکیل شده اند و رنگ بندی آنها بسیار متنوع بوده و کار کردن با آنها بسیار ساده است. این نخ بدون پرز بوده و دارای برق و جلای خاص و رنگ ثابت می باشد.

۳- نخ ابریشم : ابریشم نیز به دو صورت عمامه یا کلاف (تابیده و نتابیده) در بازار عرضه میشود. عمامه ابریشمی معمولا ضخامت نسبتا زیاد و حالت تابیده ای دارد و بیشتر برای حاشیه دوزی و بافت کروش استفاده میشود . کلاف های ابریشمی هم به صورت کلاف های کوچک و هم به صورت ابریشم خام (این نوع نخ ابریشم مخصوص ابریشم دوزی است) در بازار عرضه میشود .

۴-الیاف فانتزی (فلزی) : این الیاف بیشتر برای تزئین در سوزن دوزی ها و گلدوزی ها استفاده میشود این الیاف در گذشته از طلا و نقره تهیه میشد اما در حال حاضر به علت گرانی این نوع فلزات از مواد مصنوعی تهیه می شود .

نقده-الیافی که از نقره و طلا تهیه میشوند به نام نقده معروف است که شکل این نخ به صورت نواری پهن یا کم عرض می باشد که فاقد مغزی ابریشمی است.

گلابتون - الیافی است لوله ای شکل که دارای مغز ابریشمی می باشد و روی آن را با نقده طلایی یا نقره ای می پوشانند و برای تزئین پارچه و لباس ها به کار می رود و بیشتر روی پارچه های زربفت انجام می گیرد.

نخ زری - این نخ برای دوختن نقش ها و خطوط موازی روی شلوارها در زمان هخامنشیان معمول بوده است در زری دوزی بیشتر از رنگ زری استفاده می شود سابقه این هنر به زمان اشکانی وهخامنشی می رسد.

۵- نخ پشمی : این الیاف یا به صورت کلاف کاموا و یا به صورت الیاف خام در بازار عرضه میشود. معمولا در سوزن دوزی از الیاف پشم تابیده نشده (نتابیده) کم استفاده میشود.

۶- نخ پرزدار(بوکله) : نوعی نخ با گره های نامنظم است که به دلیل نخ های گره دار کمی

ضخیم است. نوع دیگر آن دارای الیاف تاردارای ریشه می باشد.

کاغذ روغنی و پوستی

کاغذ روغنی : کاغذی است که از یک طرف براق و از یک طرف مات می باشد و مهمترین کاغذ برای رسم نقشه کشان است این کاغذ نوعی کاغذ نرم و ضدچربی است که به اندازه کافی نور از آن عبور می کند و برای کپی برداری و برداشتن طرح مناسب است.

کاغذ پوستی یا مومی : (کاغذ شیشه نماى مات) : کاغذی است سفید و نسبتا نازک که برای کارهای تمرینی و طرح های اولیه از آن استفاده می شود. کاغذ پوستی خوب باید دارای خصوصیات زیر باشد 1- رنگ آن سفید باشد 2- نسبتا نازک باشد به طوری که تصویر و خطوط به خوبی از پشت آن (زیر آن) دیده شود. 3- سطح کاغذ به اندازه کافی زبر باشد که مواد به خوبی روی آن اثر بگذارد و در موقع پاک کردن اثر خط مداد روی آن باقی نماند. بعضی از پارچه ها کاغذ کاربن یا کپی را برای انتقال طرح قبول نمی کنند در این موارد از کاغذ پوستی استفاده میشود.

انواع اتو

اتو خشک

این مدل از اتو، معمولیترین نوع آن به شمار می رود. حتماً قبل از شروع به کار حرارت اتو را امتحان کنید. این کار را روی تکه پارچه ای بی مصرف از همان جنس مورد نظر انجام دهید.

اتو بخار

در اتوهای بخار، مخزن میانی جهت ریختن آب وجود دارد. اتوی بخار چروک ها را به آسانی برطرف می کند. پس از اتمام کار، آب اتو را خالی کنید.

اتو بخار

اتو بخار مخزن دار

اتو سرد

پس از استفاده از اتوی بخار از اتوی سرد استفاده می شود. این عمل سبب می شود تا بخار به سرعت از روی پارچه از بین برود و پس از خشک شدن، پارچه اتوی خود را حفظ کند.

تخته اتو کشی ولولورت

اتو کشی سوزن دوزیهایی که بر روی پارچه مخمل انجام میگیرد : در مورد پارچه های مخمل از صفحه مخصوص اتو کشی استفاده می شود . این وسیله عبارت است از صفحه ای فلزی یا چوبی که بر روی آن تعداد بیشماری سوزن با فاصله های بسیار کم تعبیه شده است.

میز اتو

برای اتو کردن می توانید از میز اتوی قابل حمل و نقل و پایه دار استفاده کنید یا سطح میز معمولی را بادو لایه پتوی ضخیم بپوشانید و به عنوان میز اتو استفاده نمایید . قرار گرفتن پایه میز در هرشیار ،ارتفاع میز از زمین را تغییر می دهد. روی میز اتو تکه ای پارچه سفید نخی پهن کنید و هر دفعه پس از چند بار استفاده ،روکش را بشویید.

میز کار: این میز متناسب با قد کاربر در ارتفاع های مختلف تنظیم می شود که ارتفاع استاندارد آن بین ۸۰ تا ۸۵ سانتی متر می باشد.

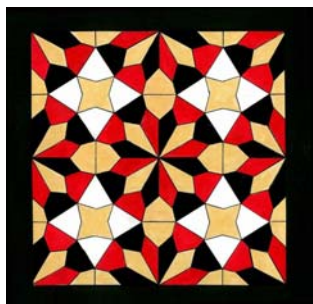
۲-۲ توانایی انتخاب طرح مناسب جهت گلدوزی و انتقال به روی پارچه

آشنایی با انواع طرح و کاربرد آن

طرح و رنگ در دوخت ها و بافتهای سنتی ایران :

به طور کلی طرح های رایج در بافت و دوخت به دو نوع کاملا متفاوت که به سادگی از یکدیگر قابل تشخیص است تقسیم می شود :

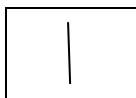
۱- طرح های شکسته : به طرح های اطلاق می شود که از بهم پیوستن خطوط مستقیم و شکسته تشکیل شده که به آن طرح شکسته می گویند. مانند نقوش هندسی

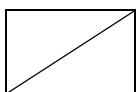
طرح های شکسته از سه خط مستقیم تشکیل شده است.

الف) خط افقی : خطی آرام و بی هیجان و غیرفعال است و باعث آرامش می شود.

ب) خط عمودی : خطی نیرومند، فعال، بادوام و ایستا می باشد.

ج) خط اریب : خطی بی ثبات و نشان دهنده سقوط می باشد.

۲- طرح های گردان : طرح های که از بهم پیوستن خطوط منحنی به وجود می آید .

مانند نقوش اسلیمی و ختایی.

شناسایی اصول کپی برداری از طرح

برای کپی برداری از طرح می توان از کاغذ های روغنی و پوستی استفاده کرد.

شناسایی اصول انتخاب طرح مناسب جهت گلدوزی باتوجه به نوع دوخت

درهنگام انتخاب یک طرح باید به نکات زیر توجه کرد:

- ۱- طرح های کارتونی وشاد مناسب اتاق کودکان است
- ۲- طرح های مونوگرام(اسم وحروف الفبا)منحصرا برای مشخص کردن وسایل شخصی افراد انتخاب میشود.
- ۳- انتخاب طرح های سنتی باید متناسب باوسایل منزل باشد.
- ۴- ابتدا طرح راروی کاغذ نسبتا ضخیم وبا مدادکشیده تا بتوان خطوط اصلی آن را به آسانی کشید.
- ۵- طرح های درشت بارنگ های متضاد در فضای بازوطرح های ظریف درفضای بسته کاربرد دارند.

شناسایی اصول انتقال طرح برروی پارچه زمینه

۱. کاغذ کپی یا کاربن : کاغذی در رنگهای مختلف است که از یک طرف مات و از طرف دیگر براق است. طرف براق آن تشکیل شده از رنگدانه های رنگی که با رسم طرح بر روی قسمت مات و فشار دادن نوک مداد در حین ترسیم طرح ، می توان به راحتی طرح را به روی پارچه منتقل کرد.

راحت ترین راه برای انتقال طرح به روی پارچه استفاده از این نوع کاغذ است و بیشتر برای پارچه های ضخیم مثل گواردین به کار می رود.

۲. **میز نوری** : یکی دیگر از روش های انتقال طرح بر روی پارچه استفاده از میز نوری است.

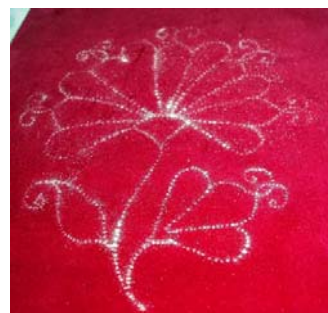
۳. **انتقال طرح بوسیله کاغذ پوستی و گرد زغال:**

بعضی از پارچه ها کاغذ کاربن یا کپی را برای انتقال طرح قبول نمی کنند در این موارد از کاغذ پوستی و گرد زغال استفاده می شود.

گرد زغال - از براده های زغال بوجود آمده و برای پیاده کردن طرح روی پارچه ها ی روشن و ضخیم مانند ماهوت و مخمل بکار می رود.

کاربن - کاغذی است برای کپی کردن و انتقال طرح

کاغذ پوستی - برای انتقال طرح روی پارچه هایی مانند مخمل بدین صورت که ابتدا طرح را روی کاغذ پوستی کشیده سپس با استفاده از چرخ خیاطی بدون نخ روی طرح را چرخ نموده تا طرح سوراخ شود و بعد طرح را روی پارچه قرار داده و از منافذ بوجود آمده پودر زغال یا پودر گچ (بستگی به رنگ پارچه دارد) را ریخته و بدین وسیله طرح روی پارچه منتقل می شود.

۲-۳ توانایی انتخاب نخ مناسب جهت گلدوزی

آشنایی با انواع نخ و کاربرد آن

یکی از مهمترین اصول درگلدوزی، انتخاب نخ مناسب می باشد. به خصوص اینکه استحکام و ثبات رنگ جزء اساسی ترین معیارهای لازم برای نخ می باشد. انواع نخ گلدوزی شامل (دمسه، عمامه، ابریشم و نخ های زری) می باشد که کاربرد هر کدام در فصل اول توضیح داده شده است.

آشنایی با ویژگی های نخ مرغوب

۱. ضخامت نخ

۲. جنس نخ

۳. کیفیت رنگ نخ

تذکر: نکته قابل توجهی که هنگام خرید نخ می توانید به آن دقت کنید استحکام نخ است.

شناسایی اصول انتخاب نخ متناسب با ضخامت پارچه

باید توجه داشت که برای دوختن الیاف ضخیم از پارچه هایی با ضخامت بیشتر و برای الیاف ظریف از پارچه های ریز بافت استفاده می شود.

شناسایی اصول انتخاب نخ متناسب با پارچه زمینه نوع نخ باید با نوع پارچه متناسب باشد. برای مثال اگر نوع پارچه نخی بود نباید با الیاف پشمی گلدوزی شود زیرا پشم به سختی از پارچه نخی عبور می کند و باعث کنده شدن نخ می شود.

شناسایی اصول انتخاب نخ با توجه به طرح مورد نظر

در رنگ بندی و انتخاب نخ و طرح باید دقت کافی را داشته باشیم زیرا زیبایی کار در تناسب این سه مورد می باشد. در نقشه هایی که به صورت حاشیه به کار می برید از رنگ های کلاسیک استفاده کنید و اگر طرح به حالت گل و بوته باشد، از رنگ های شاد و درخشان استفاده نمایید.

شناسایی اصول انتخاب نخ با توجه به رنگ دهی آن

باید توجه داشت زمانی کار ارائه شده به نحو احسن انجام میگیرد که نخهای انتخاب شده دارای ثبات رنگ باشد. برای رسیدن به این منظور کافی است که ابتدا نخ مورد نظر را با آب ولرم مرطوب کرده سپس با فشار از میان پارچه ای سفید عبور دهیم اگر بر روی پارچه اثر رنگی باقی نگذارد نخ مناسب بوده و دارای ثبات رنگ میباشد.

شناسایی اصول انتخاب سوزن مناسب گلدوزی

برای نخ هایی مانند عمامه و کلاف ابریشمی باید از سوزن هایی که ضخیم اند و دارای چشمه بیضی شکل هستند استفاده کرد زیرا ضخامت نخ زیاد می باشد. باید توجه داشت که سوزن مخصوص گلدوزی بادست سوزن کرول است.

آشنایی با انتخاب پارچه بر حسب مورد مصرف

پارچه باید متناسب با دوختی که انجام می شود باشد مثلا برای دوخت شبکه دوزی از پارچه تترن و کتان و..... می توان استفاده کرد و برای دوخت معرق از ماهوت و... و برای دوخت ابریشم دوزی از پارچه هایی مانند پرند- مخمل - تافته - اطلس - تترن - کتان و چلوار - پوپلین و نخ و ساتن و..... و برای دوخت اشرفی دوزی از پارچه های درشت بافت استفاده نمود.

مواردی که باید هنگام دوخت رعایت شوند عبارتند از :

- ۱- نخ باید رنگ پس ندهد
- ۲- رنگ نخ و نوع آن بستگی به طرح مورد نظر دارد
- ۳- نخ باید از نوع مرغوب و عالی آن باشد
- ۴- رنگ پارچه و نوع طرح و نخ باید با هم هماهنگی داشته باشد
- ۵- یکی از مهمترین شرایط یک ابریشم دوز آشنایی با رنگها و ترکیب آنهاست و این یکی از ویژگیهای خاص هنر ایرانی است.

نگهداری از کار سوزن دوزی ها :

الف - اتو کشی : برای اتو کردن هرگز نباید قسمت رویی کار را اتو کنید طرف روی کار سوزن دوزی شده را روی یک سطح نرم و صاف قرار دهید سپس یک پارچه نخی سفید را مرطوب کرده به پشت انداخته و بعد با اتو کاملا پرس کنید.

ب - شستشو : در صورتی که از ثبات رنگ پارچه و نخ کار شده اطلاعاتی نداشته باشید برای شست و شو و نظافت آن بدین نحو عمل کنید :

۱- یک تکه پارچه نخی سفید رنگی که آن را مرطوب کرده اید به آرامی به پشت پارچه و دوخت بکشید در صورتی که رنگ پارچه و نخ کار شده ثابت بود (پارچه سفید رنگ نگرفت) آن را با یک ماده پاک کننده ملایم و آب ولرم شستشو دهید . پارچه نباید تا شده باشد بلکه به صورت باز و گسترده به آرامی آن را وارد آب ولرم و ماده پاک کننده بکنید و به وسیله انگشتان دست پارچه را به نرمی مالش دهید .

۲ - چندین مرتبه آب آن را عوض کرده تا زمانی که آب کاملا صاف و تمیز از آن خارج شود .

۳ - سپس پارچه را در یک حوله قرار داده تا آب آن گرفته شود .

۴ - پارچه را در مقابل هوای آزاد قرار میدهیم تا رطوبت اضافی آن خشک شود مشروط بر اینکه در مقابل نور آفتاب قرار نگیرد .

۵ - پارچه را در حالتی که کمی مرطوب است از پشت اتو کنید .

۶ - بعد از اتو آن را چند دقیقه ای در مقابل هوای آزاد قرار داده و بعد مورد استفاده قرار دهید و یا آنکه آن را جمع کرده .

ج - خشک شویی : این کار باید به وسیله افراد مطلع و متخصص انجام گیرد زیرا مواد پاک کننده خشکشویی اکثرا به سوزن دوزیها زیان وارد میکنند .

د - گردگیری : در مواردی که پارچه سوزن دوزی شده در معرض گرد و غبار قرار گیرد (تابلو - پرده - آویزهای دیواری) در ابتدا باید آنها را از محل خود جدا کرده و در معرض هوای آزاد قرار داد. سپس با قطعه چوب نرمی از پشت به پارچه ضربه های آرامی وارد کنید تا گرد و غبار آن گرفته شود . پس از آن پارچه را چندین بار درون آب ولرم و هر بار آب تمیز فرو برده به طوری که آخرین بار آب تمیز و صافی از آن خارج گردد و بعد آن را درون حوله ای لوله کرده تا آب اضافی گرفته شود این عمل را چندین بار تکرار کنید . سپس پارچه را در جریان هوای آزاد قرار دهید تا خشک شود .

۴-۲ توانایی محاسبه مقدار پارچه

آشنایی با انواع پارچه، و کاربرد آن از نظر جنس و طرح
پارچه های ساده

این نوع پارچه ها از لحاظ رنگ، جنس و سطح در هنگام انتخاب پارچه مورد توجه قرار میگیرند.

پارچه راه راه

نوعی پارچه راه راه که سطح "روی" آن شبیه پوسته درخت، راه راه است. در پارچه های راه راه واقعی (بافتنی بادست) این حالت راه راه شکل، درطی روند بافت شکل گرفته است، ولی درپارچه های مصنوعی از طریق عملیات شیمیایی شکل می گیرد.

پارچه های چهارخانه

این نوع پارچه ها معمولا جهت تهیه لباس های اسپرت به کار می روند و استفاده از آنها شخص را درشت تر نمایان میسازد.

پارچه های طرح دار

این پارچه ها معمولا به صورت خالدار و نقشهای دایره ای شکل در بازار موجود می باشد.

تترون: یکی از الیاف پلی استری است که دارای سطحی صاف و بدون دندان است.
کتان: پارچه‌ای که از الیاف نرم و بلند ساقه کتان ساخته می‌شود.
پلی استر: جزو الیاف مصنوعی است.
مخمل: پارچه‌ای نخی که دارای پرزهای لطیف و خوابیده است.
جیر: نوعی چرم بسیار نازک است و از خصوصیات آن می‌توان به دوام بسیار زیاد، انعطاف پذیری مناسب و زیبایی اشاره کرد.
حریر: پارچه ابریشمی و غیر ابریشمی نازک.
پشمی: این دسته از الیاف از پوشش حیوانات مختلف بدست می‌آیند با توجه به این که این الیاف از چه حیوانی تهیه شده به نام‌های مختلفی می‌باشند مانند گوسفند مرینوس، پشم لاما و موی بز
ترگال: جزو الیاف پلی استری می‌باشد.
 پارچه های مصرفی - پارچه هایی از جنس های پرند - تافته - اطلس - ماهوت - تترون - کتان - چلوار - پوپلین ونخی میباشد وهم اکنون گلدوزی روی پارچه ساتن و پارچه هایی که دارای بافت محکم و مناسب است نیز صورت می‌گیرد.

شناسایی اصول محاسبه مقدار پارچه لازم

برای رومیزی، دستمال سفره، تابلو، ملحفه، روبالشی و بقچه
 رومیزی گرد یا صبحانه خوری: عرض ۱۵۰، قد ۷۰ سانت (به شکل گرد ببرید)
 رومیزی چهار نفره و شش نفره: عرض ۱۵۰، قد ۱/۵ متر تا ۲ متر
 رومیزی ۸ نفره: عرض ۱۵۰ قد ۲ متر و ۲۰ سانت
 رومیزی ۱۰ نفره: عرض ۱۵۰ قد ۲ متر و ۵۰ سانت
 رومیزی ۱۲ نفره: عرض ۱۵۰ قد ۳ متر
 دستمال سفره: به تعداد نفرات ۳۵ در ۳۵
 رومیزی پذیرایی: ۴۰ در ۷۰
 تابلو: اندازه آن بستگی به طرح مورد نظر دارد
 ملحفه: ۲۷۰ در ۱۶۰ یا ۲۷۰ در ۲۴۰
 روبالشی بزرگ: ۵۰ در ۷۰ یا ۴۵ در ۶۵، برای روبالشی نوزاد ۴۰ در ۳۰
 کوسن: ۴۰ در ۴۰ یا ۴۵ در ۴۵

۵-۲ توانایی انواع دوخت

آشنایی بادوخت های اولیه انواع و کاربرد هر کدام

انواع دوخت های اولیه شامل (شلال، بخیه، زنجیره، زیگزاگ، دوخت های ترکیبی و تزئینی، بست، پتویی، برگ و توپردوزی گل) می باشد.

شناسایی اصول دوخت انواع شلال

شلال ساده

این بخیه بر روی خط صاف و یا منحنی کار می شود و برای دوختن شاخه گل و برگ های داخل برگها بکار می رود و یا برای پوشاندن یک سطح باز با ردیفهای متعدد.

شلال ساده با دوخت تزئینی مارپیچی

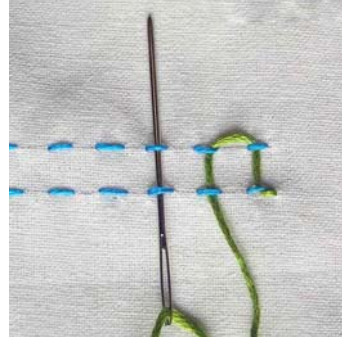
شلال ساده با دوخت تزئینی مارپیچی ترکیبی از بخیه است به شکل یک طناب پیچیده با استفاده از دو رنگ نخ.

شلال دوردیفه با دوخت مارپیچ

این دوخت از دو ردیف شلال تشکیل می شود و نخ به صورت مارپیچ از میان آن عبور می کند.

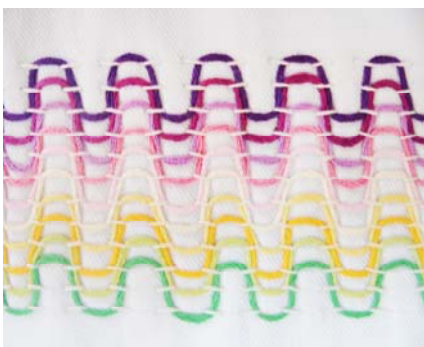
شلال سه ردیفه متناسب با دوخت متقاطع

این دوخت از سه ردیف شلال تشکیل می شود. و نخ به صورت مار پیچ یا متقاطع از میان آن رد می شود.

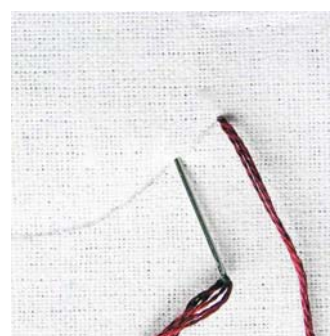
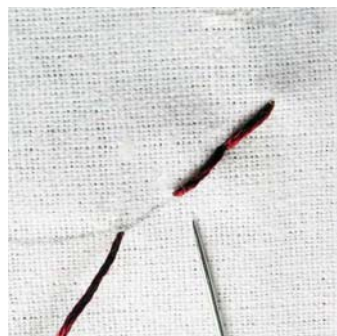
شلال ۱۲ ردیفه با دوخت تزئینی مارپیچ

این دوخت از دوازده ردیف شلال پشت سرهم تشکیل می شود و با استفاده از رنگ متفاوت از لای شلالها نخ را به صورت مارپیچ رد می کنیم.

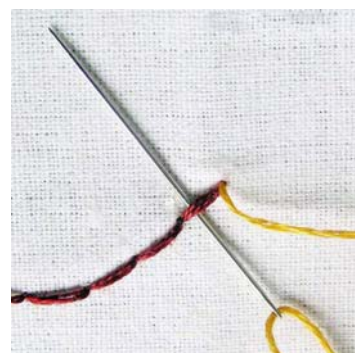
شناسایی اصول دوخت انواع بخیه

بخیه: این نوع دوخت بر روی خط صاف و منحنی به کار می رود.

بخیه – بخیه با دوخت تزئینی پیچ

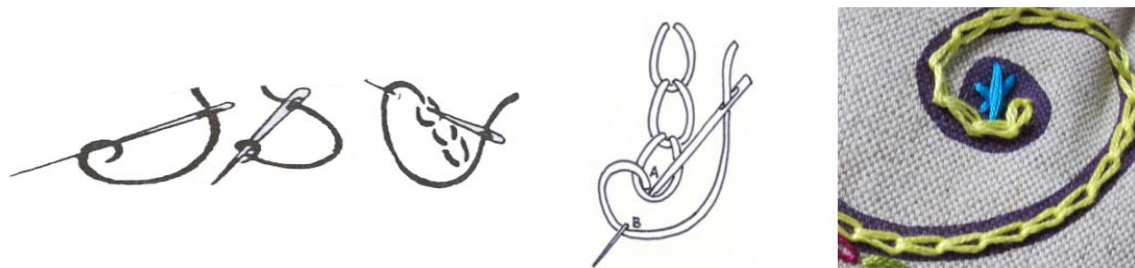
ابتدا بخیه های کوتاه را پشت سر هم دوخته و با رنگ دیگری روی آن را تزئین کنید از این کار می توان برای شاخه ها و یا کناره ها و یا برجسته جلوه دادن سطوح استفاده نمود.

شناسایی اصول دوخت انواع زنجیره

زنجیره ساده

از بالا به پایین زده می شود سوزن را از زیر پارچه بیرون آورده و با انگشت شست قسمت چپ زیر سوزن رابه صورت حلقه نگهدارید.

بخیه زنجیره با بست افقی

پس از دوخت زنجیره ساده، با نخ به رنگ دیگر در محل تقاطع دو زنجیره بست هایی افقی می زنیم. دوخت زنجیره برجسته تر و دارای جلوه بیشتری خواهد بود.

بخیه زنجیره با بست عمودی

ابتدا یک خط زنجیره ساده دوخته، با نخ به رنگ دیگر از وسط هر زنجیره بستی عمودی می زنیم.

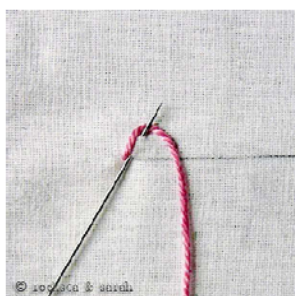
زنجیره باز

این نوع دوخت نوعی زنجیره است با این تفاوت که از یک طرف زنجیره باز است و از طرف دیگر بسته می باشد.

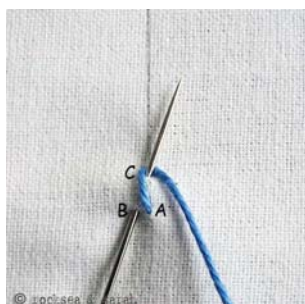
زنجیره هفت و هشت

این نوع دوخت مانند زنجیره ساده است با این تفاوت که زنجیره ها را یک در میان از چپ به راست به طور یک نواخت می زنیم.

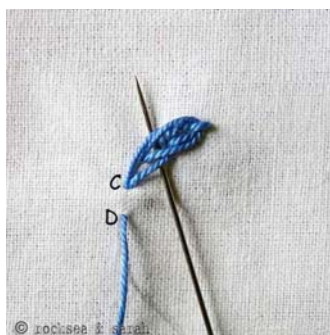
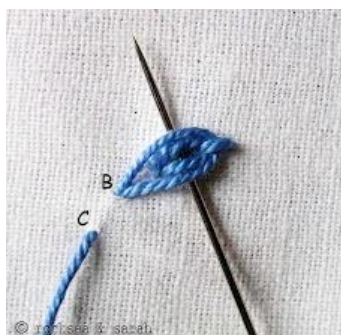
زنجیره پیچ

این نوع دوخت به صورت حلقه دوخته می شود به طوری که از طرف باز یک پیچ ایجاد می شود.

زنجیره گیسو

با یک شلال عمودی شروع می شود سپس سوزن را از میان شلال رد می کنیم طوری که نخ زیر شلال قرار گیرد در ضمن از پارچه هم به سوزن گرفته نشود. سپس دوخت را طوری ادامه می دهیم که هر بار سوزن را در پارچه فرو می کنیم از داخل حلقه قبلی رد شود.

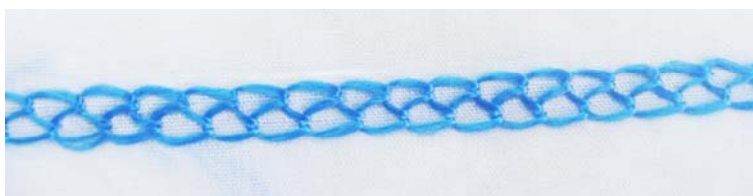
زنجیره حلقوی

همانطور که در شکل دیده می شود بخیه همراه با حلقه زنجیره با هم ایجاد می شود.

زنجیره دابل

برای حاشیه های پهن بکار می رود دوخت آن مانند زنجیره معمولی است با این تفاوت که محل دوخت هر بار در جهت راست و چپ تغییر میکند. البته باید دقت کنیم زمانی که سوزن را در سمت راست طرح فرو می بریم نخ حلقه شده هم در طرف راست باشد و اگر سوزن را در طرف چپ طرح فرو می بریم. نخ حلقه شده باید در طرف چپ قرار گیرد.

شناسایی اصول دوخت انواع زیگزاگ

دوخت زیگزاگ

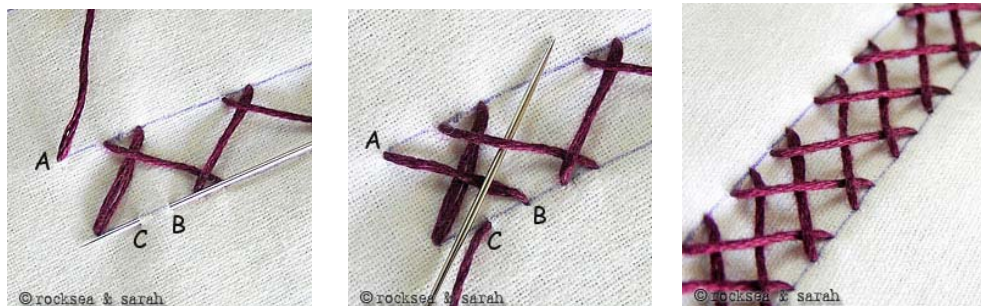
دوخت زیگزاگ: زیگزاگ همیشه بین دو خط موازی انجام می گیرد. سوزن هر بار از سمت راست داخل و از سمت چپ خارج می گردد

زیگزاگ دابل

ابتدا ردیف زیگزاگ ساده را می‌دوزیم سپس بین آنها یک ردیف دیگر تکرار می‌شود. به طوری که زیگزاگ دوم از زیر زیگزاگ اول عبور کند.

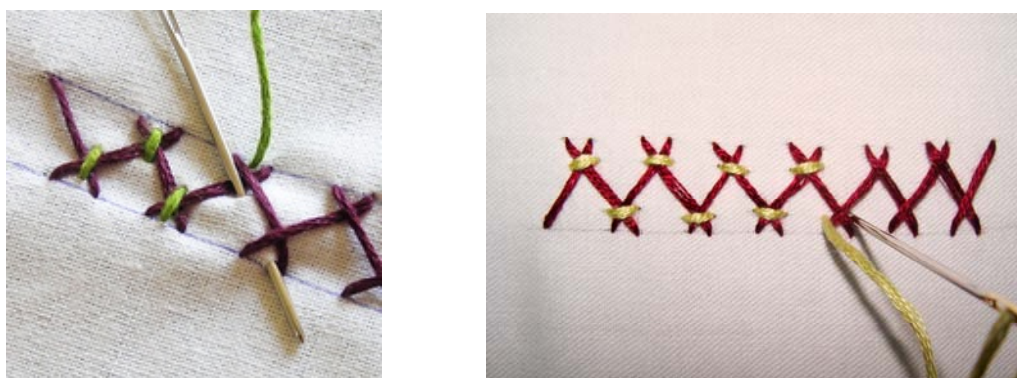
زیگزاگ مارپیچ

یک زیگزاگ ساده دوخته و با نخ رنگ دیگری از زیر زیگزاگ‌ها به صورت مارپیچ عبور دهید.

زیگزاگ با بست عمودی وافقی

ابتدا زیگزاگ ساده بدوزید سپس با نخ رنگ دیگر در محل تقاطع دو خط زیگزاگ شلال‌های عمودی وافقی بزنید. دوخت زیگزاگ برجسته تر و دارای جلوه بیشتری خواهد بود.

زیگزاگ فشرده

زیگزاگ ها در این نوع دوخت پشت سر هم بدون هیچ فاصله ای دوخته می شوند.

دوخت زیگزاگ درهم

ابتدا یک زیگزاگ دوخته و زیگزاگ دوم را وسط زیگزاگ اول می دوزیم و این دوخت را تا آخر ادامه می دهیم.

زیگزاگ تزئینی

یک زیگزاگ ساده دوخته و با نخ رنگ دیگری به صورت بعلاوه بدوزید.

شناسایی اصول انجام انواع دوخت های ترکیبی

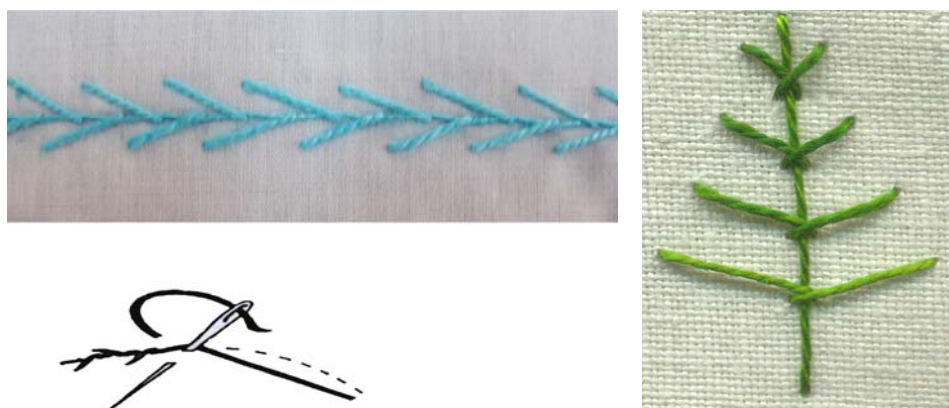
دوخت ترکیبی شماره ۱

در این نوع دوخت انتهای حلقه نخ با فاصله زیادی روی پارچه قرار می گیرد؛ از این نوع دوخت برای نشان دادن پرواز پرندهگان در یک منظره زیبا استفاده می شود.

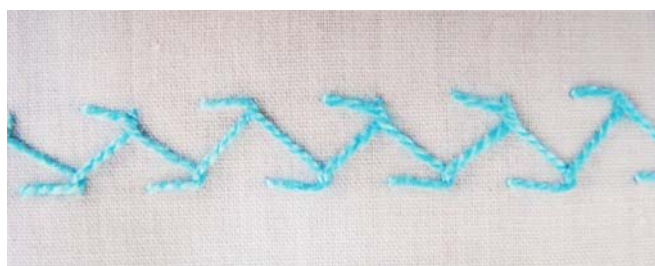
دوخت شاخک حلزون

یک لا نخ را روی طرح قرار داده وبا سوزن بخیه های کوچک اریب روی آن بزنید برای زیبایی کار میتوان از دو رنگ نخ استفاده نمود

دوخت پر مستقیم

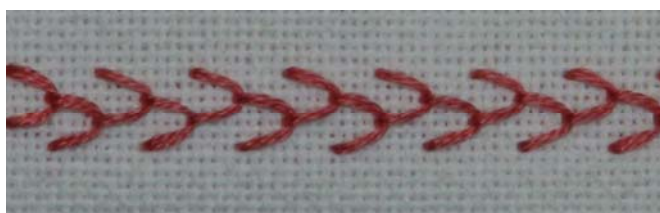
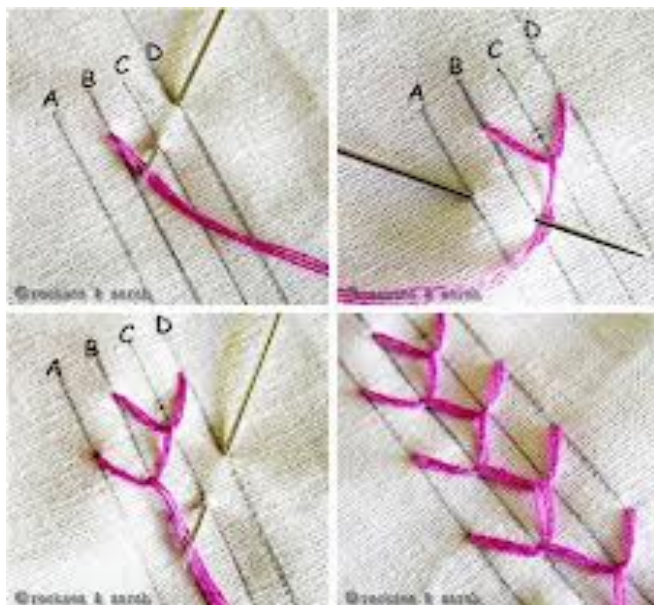
در این دوخت کار بر روی دو خط موازی فرضی انجام می گیرد. شلال هایی که در امتداد یکدیگر قرار دارند به هم متصل نیستند و با فاصله می باشند.

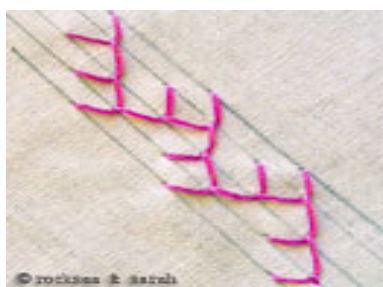
دوخت پریکتایی

ابتدا وسط خطی راست را علامت بگذارید. سپس مانند بخیه های پتویی بخیه بزنید و آنها را در دو طرف خط وسط از راست به چپ مایل کنید. برای آنکه بخیه ها صاف و محکم بایستند آنها را موازی با خط مرکزی بدوزید.

دوخت پردوتایی و سه تایی

عمل دوخت مانند دوخت پر مستقیم می باشد با این تفاوت که قبل از اینکه نخ را به سمت دیگر ببرید دو پایه در هر طرف بدوزید که در این صورت به آن دوخت پردوتایی و اگر سه پایه در هر طرف بدوزید دوخت پر سه تایی نامیده می شود.

غنچه

این نوع دوخت تشکیل شده است از یک دوخت زنجیره باز و بسته به طوری که داخل یکدیگر قرار بگیرند.

جوانه

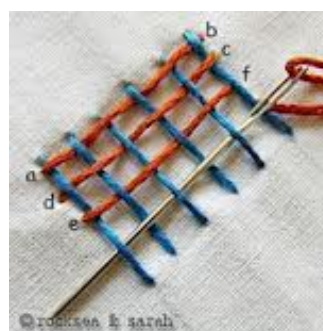
برای دوخت جوانه ابتدا یک زنجیره باز دوخته می شود سپس یک زنجیره بسته روی آن دوخته خواهد شد

شناسایی اصول انجام انواع دوختهای بست

دوخت داربستی عمودی

برای این دوخت اول شلالهای بلندی به صورت بعلاوه کنارهم می دوزید، به طوری که سطح موردنظر، دوخت های مربع شکلی داشته باشد. سپس محل تقاطع این خطوط افقی را بانخ هم رنگ یارنگ دیگر به صورت بعلاوه های کوچکی می دوزیم. گاهی نیز از دوتک گره فرانسوی در مرکز مربع استفاده می شود.

دوخت چرخ بافته

شعاعهایی مانند دوخت تار عنکبوتی می دوزیم، در مرحله دوم سوزن را از زیر دو شعاع عبور میدهیم به طوری که نخ بدون این که به پارچه متصل شود، دور شلال اولی حلقه شود. به همین ترتیب ادامه می دهیم هر بار نخ به دور هر یک از شلالها حلقه می شود، آن قدر تکرار میکنیم تا طرح دایره ای ما پر شود. از این دوخت همچنین برای لباس کودکان و طرحهای ظریف و گلهای وحشی استفاده می شود.

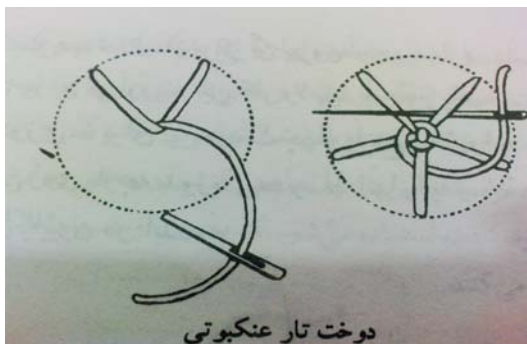

دوخت تار عنكبوتی

دایره ای رادر نظر بگیرید ، سپس بادوخت تک قلاب باز شروع می کنیم به طوری که دوطرف تک قلاب شعاع دایره قرار گیرد. پس از آن در طرفین شعاعهای قبلی با فاصله های مساوی ومنظم از مرکز دایره دوشلال مستقیم زده

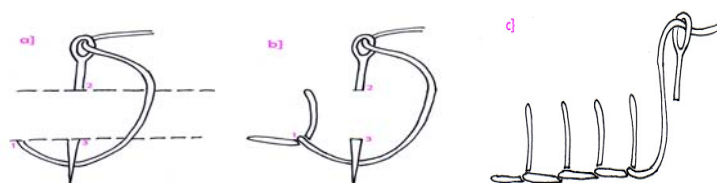
می شود ودایره به پنج قسمت مساوی تقسیم می شود سپس مطابق شکل از مرکز ،سوزن را یک در میان از روی شلالها عبور می دهیم طوری که شلالهایی که دور قبل در زیر سوزن قرار گرفته بود ،روی سوزن وشلالهایی که در روی سوزن قرار گرفته بود ،زیر سوزن قرار می گیرد . این کار را آن قدر تکرار می کنیم که دایره کاملا پر شود . از این دوخت می توانیم برای گلهای وحشی استفاده کنیم .

شناسایی اصول انجام انواع دوخت های پتویی (دندان موشی)

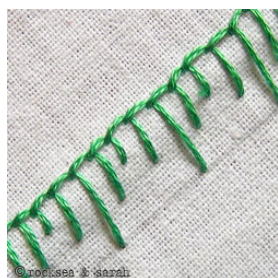
دندان موشی ساده

در این بخیه از چپ به راست کار می شود. سوزن را از زیر پارچه بالا می آورید درحالی که نخ را در زیر انگشت شست دست چپ نگه می دارید تا یک گره ساخته شود. سپس سوزن را از زیر پارچه و برروی نخ گره خورده بالا بیاورید و این کار را تکرار کنید.

دندان موشی درجه ای

بخیه ها به اندازه های مختلف ونسبت های گوناگون زده می شود .

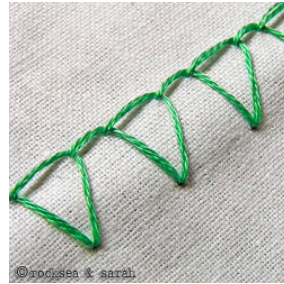
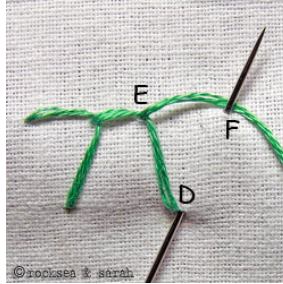
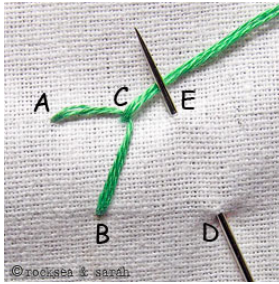
دندان موشی کوتاه و بلند

بخیه ها به ترتیب یک کوتاه و یک بلند زده می شود.

دندان موشی بسته

بخیه ها را بطور مایل ابتدا به یک طرف وبعد به طرف عکس آن بدوزید تا آنها در قسمت راس با هم تلاقی کنند. بدین ترتیب یک مثلث تشکیل می شود.

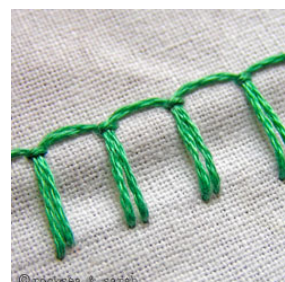
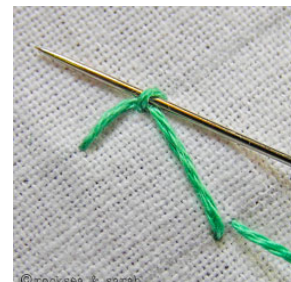
دندان موشی بسته سه تایی

بخیه ها را بطور مایل ابتدا به یک طرف بعد در وسط و بعد از آن به طرف عکس آن بدوزید تا آنها در قسمت راس با هم تلاقی کنند. بدین ترتیب دو مثلث کوچک تشکیل می شود.

دندان موشی دوپل

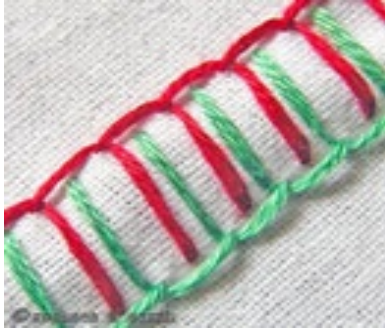
دوخت دندان موشی دوپل را می توانید به صورت دوتایی کنار هم بدوزید.

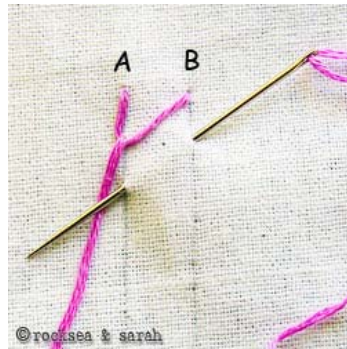
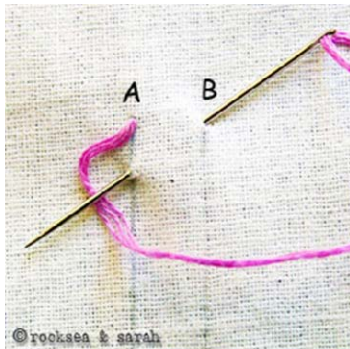
دندان موشی نردبانی

دوخت دندان موشی نردبانی را می توانید به صورت دوردیف مقابل هم ونیز چند ردیف زیر هم بدوزید.

دندان موشی مورب

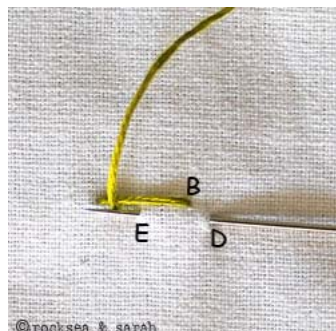
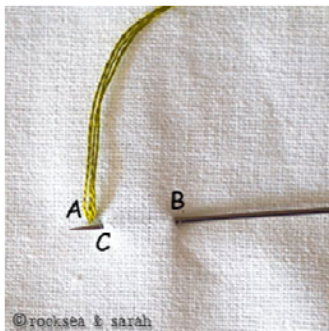
در این نوع دوخت بخیه های دندان موشی به صورت مایل زده می شود

شناسایی اصول انجام انواع دوختهای تزئینی

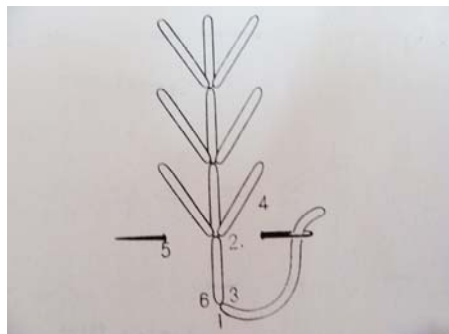
ساقه دوزی پهن

سوزن را از پارچه بیرون آورید و در فاصله کوتاهی در حالیکه نخ در سمت چپ سوزن قرار گرفته دوباره آن را فرو کنید سپس سوزن را بیرون آورید و بر روی یک خط کار کنید این دوخت برای خطوط نازک و برای دوخت حاشیه ها و برگها بکار می رود.

شاخه

این نوع دوخت ابتدا با یک شلال عمودی شروع می شود سپس دو شلال مایل در طرفین آن زده می شود که انتهای هر سه شلال در یک نقطه می باشد.

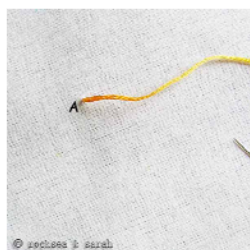
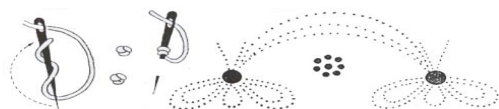
دوخت گره مرجان

برای این نوع دوخت باید از راست به چپ عمل کنیم، نخ را با انگشت شست نگه می داریم بعد به طور افقی یک شلال کوچک می زنیم به طوری که نخ مانند حلقه ای زیر سوزن قرار بگیرد و پس از آن سوزن را بیرون می آوریم. به این ترتیب در فاصله شلال ها گره های کوچک روی پارچه بوجود می آید. از این نوع دوخت برای شاخه ها و ساقه ها استفاده می شود.

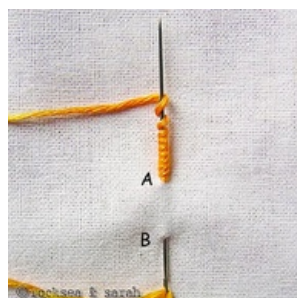
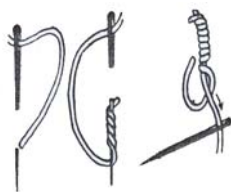
گره فرانسوی

نخ را از میان پارچه بالا بیاورید و نخ را سه الی چهار بار بدور سوزن بپیچید سپس سوزن را در پارچه نزدیک جایی که از آنجا در آمده فرو کنید برای پر کردن سطح لازم ردیف ها را بطور متناوب حفظ نمایید.

گره دوزی ایرانی (روکوکو)

سوزن را به اندازه مورد نیاز در پارچه فرو کنید . ولی به صورت کامل بیرون نکشید نخ را به دور سوزن بچرخانید آنقدر که اندازه پهنای محل دوخت شود . سپس نخ تابیده شده به دور سوزن را بیرون بکشید و به پارچه وصل نمایید. می توانید به شکل گل نیز در آورید.

شناسایی اصول دوخت انواع برگ

دوخت برگ جوانه

این نوع برگ به شیوه دوخت ساتن اریب و یا افقی و یا عمودی دوخته می شود.

برگ کنگره ای به صورت ساقه دوزی

در دوخت این نوع برگ به صورت ساقه دوزی سطح آن پر می شود.

دوخت برگ شبنم

برای پر کردن سطح این برگ از دوخت رمانی استفاده می شود. با این تفاوت که در مرحله دوم به جای بست مایل، بست عمودی دوخته می شود.

دوخت برگ مرکب

برای دوخت این نوع برگ از دو رنگ نخ استفاده می شود. بخیه های آن به صورت کوتاه و بلند به روش سایه دوزی دوخته می شود.

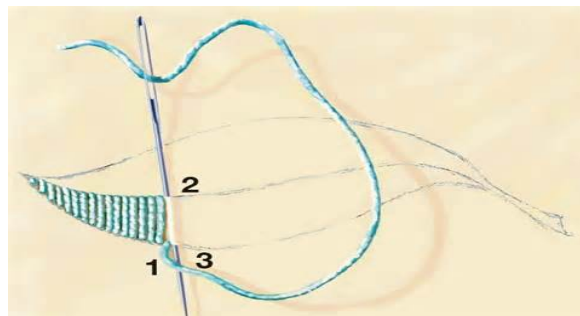
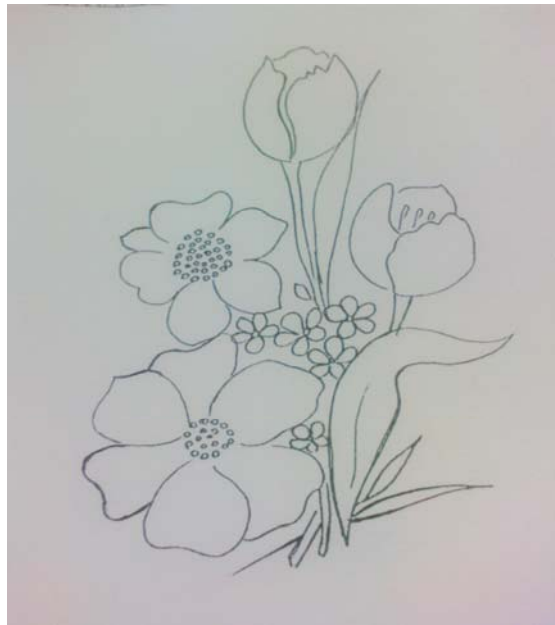

دوخت برگ لاله به دو شیوه

بر حسب پهنا به دو صورت دوخته می شود.

الف: دوخت برگهای پهن لاله: ابتدا بر حسب پهنای برگ آن را به صورت عمودی به سه الی چهار قسمت تقسیم نمائید. سپس دوخت را از یک طرف برگ واز نوک برگ به صورت اریب تا انتهای قسمت اول ادامه دهید. پس از دوخته شدن اولین قسمت قسمتهای دیگر را نیز به همین صورت بدوزید البته باید هر بار که دوخت یک قسمت به اتمام می رسد دوباره به نوک برگ برگردید و باز به همان شیوه قبل به دوخت ادامه دهید.

ب: دوخت برگهای باریک لاله: نحوه دوخت این برگها به این صورت است که نوک برگ به صورت کاملاً عمودی شروع به دوخت نمایید .

دوخت برگ یک طرفه

در دوخت این نوع برگ از دوخت ساتن استفاده می شود به صورت اریب هر طرف با رنگ متفاوت.

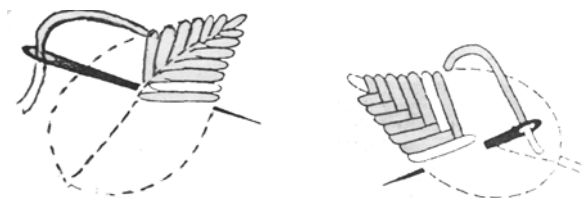
دوخت برگ مو

برای دوخت کناره های این نوع برگ از دوخت دندان موشی و برای رگه های وسط برگ از دوخت ساقه دوزی استفاده می شود.

برگ تیغ ماهی

این دوخت باید از راس برگ شروع شود و هر شلال طوری دوخته شود که قدری بالاتر از شلال دیگر قرار گیرد.

شناسایی اصول انواع توپر دوزی گل

بخیه ساتن دوزی

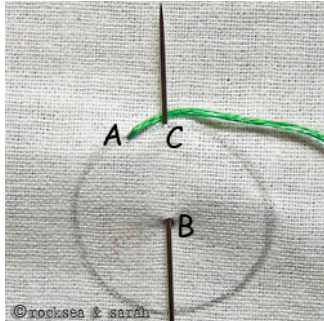
این نوع دوخت به صورت شلال هایی کنار هم می باشد که پره های گل یا برگ های کوچک را پر می کند. ابتدا از وسط گلبرگ بلند ترین شلال را می زنیم سپس طرفین آن به صورت مایل دوخته می شود.

عدسه دوزی

برای این نوع دوخت دندان موشی استفاده می شود که انتهای همه کوک ها در مرکز دایره می باشد.

توپر دوزی گل بوسیله بست رومانی

ابتدا شلالی افقی که طول آن در حدود (۱۲ میلیمتر) باشد بدوزید سپس باشلالی کوچک مایل وسط آن را کامل نمایید این دوخت برای پر کردن زمینه بکار می رود .

توپر دوزی گل به طریق پرفشده

از این نوع دوخت برای پر کردن سطح گل و برگ استفاده می شود.

توپر دوزی گل به طریق دندان موشی

برای دوخت این گل از دندان موشی فشرده استفاده می شود.

دوخت گل لاله

دوخت گل لاله برحسب بزرگی و کوچکی گلبرگها گاهی تمام سطح گلبرگها پر می شود و گاهی به صورت اریب دوزی فقط در قسمت لبه گلبرگ دوخته می شود. نخ باید از دو رنگ انتخاب شود. همچنین برای دوخت این گل می توانیم از دوخت کوتاه بلند به روش سایه دوزی استفاده کرد.

شناسایی اصول انجام دوخت های اولیه

دوخت های اولیه شامل:

(شلال، بخیه، زنجیره، زیگزاگ، دوخت های ترکیبی و تزئینی، بست، پتویی، برگ و توپردوزی گل) می باشد که قبلا آموزش داده شده است.

۶-۲ توانایی لکه گیری پارچه گلدوزی شده

آشنایی بالکه و مواد لکه بر

مواد لکه بر عبارتند از: آب، صابون، بنزین، آب اکسیژنه، الکل سفید.

لکه زدایی از پارچه

- ۱- ابتدا علت و نوع لکه را جویا شوید.
  - ۲- نوع پارچه را مشخص کنید که آیا قابل شستشو هست یا خیر.
  - ۳- جنس و رنگ و نوع ماده ای که برای رنگ کردن پارچه بکار رفته را مشخص کنید.
  - ۴- هر نوع ماده شیمیایی که بکار می برید روی تکه ای از پارچه امتحان کنید.
  - ۵- به یاد داشته باشید که آب داغ بعضی از لکه ها را ثابت می کند مانند لکه تخم مرغ و خون. آب صابون نیز لکه های چای - قهوه و عصاره بسیاری از میوه ها را ثابت می کند.
- روش های از بین بردن انواع لکه روی پارچه های غیر قابل شستشو:**

بطور کلی سه طریقه اساسی وجود دارد:

- ۱- پاک کردن به وسیله محلولهایی مانند تترا کلرور کربن یا بنزین با استفاده از ابر یا برس
- ۲- بیرنگ کردن به وسیله آب اکسیژنه و اسید اگزالیک (جوهر ترشک) یا آب ژاول
- ۳- تمیز کردن به صورت خشک به وسیله خمیری از پودرهای جذب کننده مانند گچ فرانسوی یا پودر تالک

از بین انواع لکه روی پارچه های قابل شستشو:

برطرف کردن لکه خون و چسب و هر گونه لکه ای که دارای مواد قندی باشد . برای برطرف کردن این لکه ها روی انواع پارچه های رنگی ابتدا محل لکه را به وسیله اسفنج با تتراکلرور کربن شسته سپس با آب سرد تمیز کنید . بعد با آب صابون نیمگرم بشوئید تا لکه کم یا پاک شود چنانچه این گونه لکه ها روی پارچه های نخی و کتانی سفید اثر بگذارد ابتدا محل لکه را در آب سرد فرو برده و بشوئید سپس با آب گرم و صابون لکه را از بین ببرید اگر لکه کاملاً پاک نشد از محلول آب نمک (۱ چهارم واحد نمک ۲ واحد آب) استفاده کنید.

برطرف کردن لکه شمع روی پارچه های رنگی : مانند طریق فوق عمل کنید.

لکه سفز : روی لکه را یخ بمالید و بعد لکه را از بین ببرید . اگر لکه باقی ماند آن را با اسفنج و تترا کلرور کربن بشوئید.

لکه شکلات و کاکائو : اگر از نوع پارچه های سفید باشد با آب گرم و صابون بشوئید . بعد لکه را به وسیله تتراکلرور کربن از بین ببرید و اگر پارچه رنگی بود اول با تتراکلرور کربن بشوئید سپس با آب گرم و اسفنج لکه را از بین ببرید .

لکه چربی روغن: محل لکه را با اسفنج و تتراکلرور کربن بشوئید سپس با آب نیمگرم و صابون لکه را از بین ببرید . چنانچه لکه کهنه باشد آنرا ابتدا با آب اکسیژنه بیرنگ کرده بعد با آب خوب بشوئید .

لکه چای وقهوه : روی پارچه های رنگی محل لکه را با اسفنج و آب گرم بشوئید . اگر لکه باقی ماند گلیسرین گرم به کار ببرید و بگذارید نیم ساعت روی لکه بماند . سپس با آب و صابون خوب بشوئید . اگر لکه روی پارچه سفید ونخی بود آب جوش را روی لکه بریزید و این کار را از طرف پشت پارچه نیز تکرار کنید . اگر لکه از بین نرفت با آب اکسیژنه و سپس با آب شستشو دهید . برای از بین بردن این گونه لکه ها اول از صابون استفاده نکنید زیرا ممکن است لکه را ثابت کند .

لکه کره – خامه و بستنی : محل لکه را در آب سرد خیس کنید و با آب گرم و صابون بشوئید . لکه تخم مرغ و گوشت : محل لکه را با اسفنج در آب سرد بشوئید . سپس با آب نیم گرم و صابون لکه را رفع کنید . اگر لکه روی پارچه های سفید از بین نرفت می توانید از تتراکلور کربن استفاده نمایید .

لکه میوه یا آب میوه: لکه را با آب سرد و اسفنج بشوئید . اگر پاک نشد گلیسرین به کار ببرید و بگذارید چند ساعتی بماند سپس با آب گرم و صابون بشوئید .

لکه علف : محل لکه را با آب صابون نیم گرم بشوئید سپس با اسفنج و الکل یا آب اکسیژنه لکه را کاملا از بین ببرید و با آب بشوئید چنانچه پارچه سفید – نخی و کتان باشد با دنبه یا روغن مالش دهید . بعد با آب صابون گرم بشوئید . باقیمانده لکه را با آب اکسیژنه از بین ببرید .

لکه جوهر : از خمیر پودر های جذب کننده استفاده کنید . و در مورد پارچه های نخی و کتان لکه را به وسیله گلیسرین از بین ببرید .

لکه زنگ آهن : اگر روی پارچه های نخی و کتان سفید باشد . محل لکه را در محلول اسید اگزالیک خیس کنید . و به محض از بین رفتن لکه پارچه را در محلول رقیق آمونیاک بزیند و خوب بشوئید . در این مورد همچنین می توان از آب لیمو و نمک برای برطرف کردن لکه استفاده کرد . سپس محل لکه را در آفتاب خشک کرد .

لکه مداد : ابتدا محل لکه را کلروفورم یا الکل زده بعد پارچه نرمی روی آن بکشید . اگر پارچه سفید بود لکه را با مداد پاکن پاک کنید . سپس آن را با صابون بشوئید .

لکه رنگ : رنگ تازه را پاک کنید و با آب و صابون بشوئید . اگر خشک باشد با روغن یا پیه خوک یا وازلین پاک کنید . سپس آن را به وسیله اسفنج با آب گرم و صابون بشوئید .

لکه سوختگی : این لکه به ندرت ممکن است پاک شود ولی اگر پارچه پشمی بود از کاغذ سنباده نرم استفاده کنید . چنانچه پارچه کتان ونخی و سفید بود ابتدا پارچه را در آب خیس کنید و در آفتاب قرار دهید . این عمل را چندین بار تکرار کنید . اگر لکه باقی ماند با آب اکسیژنه رنگ آن را ببرید و بعد بشوئید .

لکه توتون: به وسیله اسفنج و الکل صنعتی لکه را از بین ببرید . در مورد پارچه های کتان سفید محل لکه را با آب سرد بشوئید . گلیسرین به آن بزیند و بگذارید نیم ساعت بماند . بعد با صابون و آب بشوئید .

توجه: پاک کردن لکه های روغنی و جوهر از روی پارچه ها ساتن : لکه روغنی روی پارچه ساتن را می توانید به وسیله پودر تالک از بین ببرید . برای این کار پودر را بر روی لکه پاشیده و به آرامی

مالش دهید و چند دقیقه ای آن را به همان صورت گذارده سپس به وسیله برس نرمی با ملایمت آن را برس بکشید و تمیز کنید .

لکه های جوهر و خودکار را می توان با شیر گرم والکل متیلیک بر طرف کرد . بعد در آب ولرم کاملا شسته تا اثر شیر والکل از بین برود.

۷-۲ توانایی شستشوی کار گلدوزی شده

اگر از ثبات رنگ پارچه ونخ اطلاعی ندارید برای شستشو ونظافت آن چه باید کرد ؟

۱- یک تکه پارچه نخی سفید را مرطوب کرده وبه آرامی به پشت پارچه اصلی بکشید در صورتی که رنگ پارچه یا نخ تغییری نکرد آن را با یک ماده پاک کننده ملایم و آب ولرم به آرامی شستشو دهید.

۲- آب آن را چند بار عوض کنید تا کاملا تمیز شود.

۳- سپس پارچه را در میان یک حوله لوله نموده تا آب اضافی آن گرفته شود .

۴- پارچه در هوای آزاد دور از نور آفتاب قرار دهید تا خشک شود .

۵- پارچه را در حالی که مرطوب است اتو کنید .

-حتی المقدور از شستشوی پارچه های گران قیمت دست دوزی شده ترمه ومخمل خوداری نمایید.

-برای شستشوی دست دوزی شده ها هرگز آنها را چنگ نزنید و از مواد پاک کننده مانند آب ژاول، کلرو دیگر مواد سفید کننده استفاده نکنید.

جمع آوری وحفظ سوزن دوزیها

در مواردی که از آنها استفاده نمی شود آنها را دور یک مقوا پیچیده ومقداری مواد دور کننده بید مانند نفتالین در کنار آن قرار دهید بعد دوریک کیسه یا کاغذ پلاستیکی تیره رنگ پیچیده ودر محلی که دارای رطوبت مناسب در حدود ۶۰٪ تا ۷۰٪ سانتی گراد است نگهداری کنید(نه خیلی خشک ونه خیلی مرطوب باشد).

از تازدن این گونه سوزندوزیها حتی الامکان خودداری کنید زیرا باعث کم شدن استحکام وضعیف شدن تار وپودپارچه شده وبرای جلوگیری از تغییر رنگ سرمه مليله ساده وتراش بانجام کارهایی مانند قاب گرفتن آنها رادور از مواد معطر ونور وهوا نگهداری کنید

نظافت سوزندوزیهای که روی پارچه کرباس دوخته شده است

این نوع کار قابل شستشو نیست . زیرا این گونه پارچه ها در اثر شستشو حالت خود را از دست داده و سوزن دوزی روی آن فرم خود را از دست می دهد بنابراین برای تمیز کردن آن پس از زدودن گرد و غبار از یک قطعه اسفنج آغشته به الکل سفید استفاده میکنیم به این ترتیب که ابتدا پارچه را روی کوسن یا بالشتکی قرار داده اسفنج آغشته به الکل را به آن کشیده سپس با برس نرمی روی آن را پاکیزه میکنیم .

نظافت و گردگیری سوزندوزیهای قدیمی و عتیقه

این نوع کارها به دلیل قدمت زیاد مقاومت خود را از دست داده و نیاز به مراقبت های ویژه دارد و برای تمیزی آنها باید از پودرهای خشک مانند گچ فرانسوی یا پودر سیب زمینی استفاده نمود . پودر راروی کار پاشیده و پس از چند لحظه با برس نرمی به آرامی از روی آن پاک نمایید.

نظافت و گردگیری سوزندوزیهای روی پارچه ساتن

ابتدا پارچه را روی یک قطعه کاغذ آب خشک کن قرار دهید سپس به وسیله یک تکه پنبه و مقداری الکل سفید به آرامی مالش داده بعد آن را با آب بشوئید و هیچوقت از مواد شیمیایی قوی استفاده ننمایید.

بازسازی و درخشان کردن رنگ در سوزندوزیها

پس از شستشو ی سوزندوزیها برای درخشان کردن آنها می توانید در هنگام آب کشی یک قاشق غذاخوری سرکه به آب اضافه و بعد پارچه را در این محلول آب کشی نمائید. شرابه دوزی را می توان با دستمالی که کمی نم دارد پاک نمود . انواع ژور یا شبکه و سکه و معرق را با آب ولرم و کمی شامپو با کف دست به آرامی زیر شیر آبکش کرده و نم دار اتو نمایید انواع دوختها را دور از عطر و بو اسپری حشره کش قرار دهید.

۸-۲ توانایی آهار زدن و خشک کردن پارچه گلدوزی شده

آهار زدن پارچه ها :

بعضی از البسه و پارچه های مختلف برای فرم گرفتن به آهار نیازمندند مثل پرده های تور و وال ، رومیزی ، سفره. سر دست و یقه های تزئینی زنانه و گاه یقه و سر دست مردانه برای آهار زدن از موارد مختلف مثل نشاسته خام یا پخته- آب برنج - صمغ و ژلاتین میتوان استفاده کرد . طرز تهیه نشاسته پخته : ۱۵ تا ۶۰ گرم نشاسته در هر لیتر آب به نسبت آهار مورد نیاز است نشاسته را در مقداری آب سرد خمیر کرده و با پشت قاشق چوبی کاملا آن را صاف میکنیم و با اضافه کردن بقیه آن روی آتش ملایم هم میزنیم تا شفاف شود باید دقت کرد که بجوشد بعد از سرد شدن پارچه را اگر میخواهیم کم آهار بگیرد به طور مرطوب و در غیر این صورت به طرز خشک کاملا درون نشاسته قرار می دهیم تا تمام آهار بگیرد سپس فشار داده آویزان میکنیم . در مورد یقه و سرد ست لباس ها فقط قسمت مورد نیاز را در نشاسته فرو میبریم برای اتو کردن باید صبر نمود تا پارچه کاملا خشک شود بعد نم زده اتو میکشیم .

نشاسته خام برای پارچه های ضخیم :

برای آهار پارچه های ضخیم از مخلوط نشاسته و برآکس استفاده می کنیم. ۸۰ گرم نشاسته را در یک لیتر آب سرد حل کرده ۲۰ گرم برآکس را در کمی آب گرم حل میکنیم به اضافه ۴ گرم پارافین (برای براق شدن) به آن اضافه میکنیم پارچه خشک را در محلول گذاشته مالش می دهیم تا تمام پارچه خوب خیس شود بعد فشار داده خوب تکان می دهیم و بر عکس مورد قبلی وقتی دو نم است اتو میکشیم .

آب صمغ برای پارچه های رنگی :

پارچه های نازک و ابریشمی و رنگی با آب صمغ آهار زده می شود. صمغ سفید را خوب نرم کرده تقریباً ۳۰ گرم در یک لیتر آب سرد مخلوط کرده روی آتش ملایم به هم میزنیم به طوری که ۳ دقیقه بجوشد بعد آن را از پارچه نازک یا ململ رد کرده و مثل موارد بالا آهار می دهیم در موقع اتو بین دو پارچه نازک قرار داده اتو می کشیم.

آب برنج برای پارچه های لطیف و سرویس خواب نوزاد (ملحفه روی بالش) :

۵۰ گرم برنج را خوب شسته در یک لیتر آب سرد خوب می جوشانیم سپس از پارچه نازک رد کرده به هر اندازه که مایلید آهار بخورد با آب رقیق کنید و مثل موارد فوق عمل کرده و می گذاریم خشک شود و برای اتو کشیدن پارچه را دونم میکنیم حرارت اتو باید مناسب با نوع پارچه باشد برای پارچه های نخی از حرارت زیاد و پارچه های پشمی حرارت مناسب و پارچه های نایلونی حرارت کم استفاده نمود .

۹-۲ توانایی اتوکشی پارچه گلدوزی شده

- طریقه اتو کشی

هرگز قسمت روی کار را اتو نکنید . قسمت روی کار را روی سطح صاف ونرمی قرار دهید و سپس یک تکه پارچه نخی سفید مرطوب را روی پشت کار بگذارید وبا اتو کا ملا پرس نمایید اتو کشی سوزندوزیهایی که روی پارچه مخمل صورت می گیرد:

پارچه های مخمل نیاز به صفحه مخصوص اتوکشی دارند . هنگامی که میخواهیم پارچه مخمل را اتو کنیم سطح پرزدار پارچه را روی صفحه مخصوص قرار داده طوری که سوزن های صفحه در میان پرز ها فرو رود این عمل باعث می شود که اتو پرز های پارچه را موج دار نکند. سپس پارچه مرطوبی را بر پشت کار قرار داده به آرامی روی آن اتو میکشیم . در مواردی که این صفحه مخصوص موجود نباشد میتوان با قرار دادن اتو به حالت عمودی بر روی میز پارچه کاملاً مرطوبی را روی اتو انداخته سپس پشت کار را در کنار حرارت و بخار اتو قرار داده تا اتو کشی تمام کارانجام گیرد . (تخته مخصوص اتو کردن مخمل به نام ولولورت است)

اتو کشی مواردی از قبیل نقده، گلابتون باید با حرارت کاملاً ملایم و یا حداقل درجه حرارت صورت پذیرد زیرا مواد مذکور در مقابل حرارت تغییر شکل میدهند.

۱۰-۲ توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار

الف) توصیه می‌گردد که یک کپسول آتش خاموش کن در کارگاه نصب گردد.
ب) جعبه کمک‌های اولیه : برای اقدامات فوری و اضطراری در صورت بروز حوادث جزئی، باید یک جعبه کمک‌های اولیه استاندارد محتوی داروهای لازم را تدارک دیده در محل نصب گردد به محض وقوع حادثه آتش سوزی، برق و گاز اصلی محل را قطع کنید و بلافاصله مراتب رابه آتش نشانی اطلاع دهید.

پیشگیری

الف) در صورت سوختن متعدد لامپها با یک متخصص برق مشورت کنید و درخواست بازرسی برق مورد نظر را نمایید.

ب) سیم و دوشاخه تمام وسایل برقی را هر دو هفته بازرسی نمایید تا سالم و بدون اتصالی باشند .

ج) برای پیشگیری احتمالی نشت گاز همیشه یکی یا دو پنجره کوچک محل کار را نیم باز بگذارید تا از تجمع احتمالی گاز در محیط کار جلوگیری شود.

د) از ریختن سوزن - سوزن ته گرد بر روی زمین خوداری کنید و با آهن ربا به طور مرتب زمین را تمیز کنید .

ذ) از قرار دادن مواد واشیا قابل اشتعال در نزدیکی وسایل حرارتی مانند اطو و بخاری خوداری کنید.

کمک‌های اولیه ناشی از بریدگی ها، کوفتگی ها، برق گرفتگی ها و غیره.

الف) خراشهای سطحی که در اثر اصطکاک پوست بدن با اجسام زبر حاصل می شود .

ب) بریدگی خطی که به وسیله اشیا تیز مانند تیغ بوجود می آید.

بریدگی عمیق که به وسیله لبه کند ابزار مانند، پشت چاقو یا لبه قیچی یا ماشین آلات دیگر بوجود می آید.

ج) بریدگی خیلی عمیق که ناشی از فرورفتن سوزن میخ و مفتول ایجاد می شود.

بعد از شناختن نوع بریدگی قبل از هر کاری دستهای خود را با آب و صابون بشوید.

اطراف زخم را ضد عفونی کنید.

روی زخم را با گاز استریل پوشانده و باند ببندید.

به پزشک مراجعه کنید.

سوختگیها

الف) سوختگی با حرارت خشک - تماس با شعله و جرقه برق

ب) سوختگی با حرارت مرطوب - تماس با مایعات یا بخار داغ

د) سوختگی شیمیایی، تماس با مواد شیمیایی

طبقه بندی سوختگی

الف) سوختگی درجه یک : در صورت ناراحتی شدید مصدوم فوراً به پزشک مراجعه کنید.
ب) سوختگی درجه دو و سه: لباس مصدوم را از ناحیه سوختگی جدا نمایید.
محل سوختگی را ضد عفونی نموده و بنحو ملایمی روی سوختگی را بپوشانید مصدوم را فوراً به بیمارستان برسانید .
محل سوختگی را با آب سرد فراوان بشویید تا مواد شیمیایی کاملاً از بدن پاک شود و با رعایت نکات بهداشتی مصدوم را به بیمارستان برسانید.

برق گرفتگی

بر اساس تماس بدن انسان با جریان برق ولتاژ بالا این حادثه پیش می آید که بر اثر وجود آمدن انقباض ماهیچه ها امکان هر گونه حرکت نجات دهنده از طرف مصدوم سلب می شود .

علائم

الف) انقباض ماهیچه ها ی برق گرفته و جدا نشدن از سیم برق
ب) قطع تنفس در اثر فلج شدن مرکز تنفس در محل بصل النخاع
ج) لرزش بطنی قلب که موجب فیبر یلاسیون قلب می گردد . (ضربان قلب در دقیقه به ۳۰۰ الی ۶۰۰ بار می رسد).
د) سوختگی در محل ورود و خروج جریان برق

کمکهای اولیه

- ۱- جریان برق را قطع کنید.
  - ۲- سیم برق را از روی بدن مصدوم جدا کنید.
  - ۳- در صورت قطع تنفس، فوراً تنفس مصنوعی (دهان به دهان یا بینی) را شروع کنید.
  - ۴- در صورت ایستادگی قلب ماساژ قلب دهید.
- مصدوم را به بیمارستان برسانید.
با در نظر گرفتن نکات ایمنی و حفظ و مراقبت دقیق می توانیم از اکثر حوادث ناگوار پیشگیری کنیم.
در هر حال ،دقت ،سلیقه ، خونسردی حرف اول را می زند.

فصل سوم

تصاویر

۳-۱ تصاویر رنگی

(۳-۱) گره فرانسوی

(۳-۲) شلال تزئینی و زنجیره

(۳-۳) عدسه دوزی

(۳-۴) شاخه دوزی

(۳-۵) زنجیره دوزی

(۳-۶) ترکیب انواع دوخت ها

(۳-۷) دوخت ساتن

(۳-۸) دوخت پر و دندان موشی

روکوکو (۳-۹)

روکوکو (۳-۱۰)

(۱۱-۳) دخت های تزئینی

چرخ بافته (۳-۱۲)

(۱۳-۳) آموزش انواع کوک

(۳-۱۴) ترکیب انواع دوخت ها

(۳-۱۵) دوخت تیغ ماهی

(۳-۱۶) دوخت سایه روشن

(۳-۱۷) سایه دوز

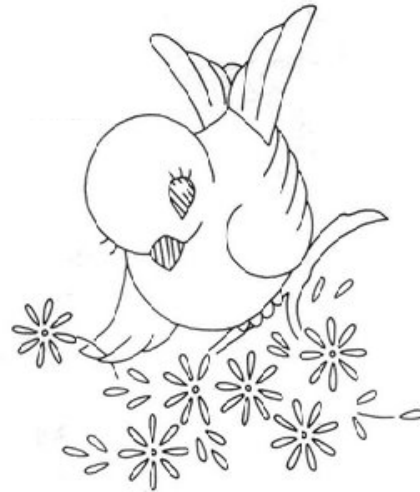
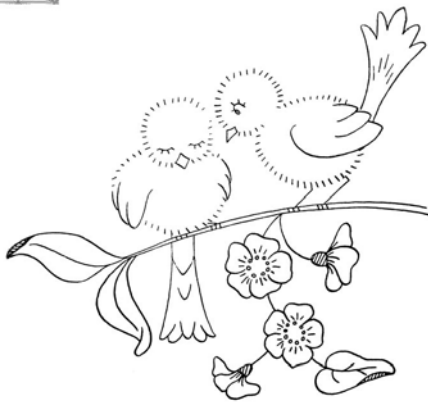
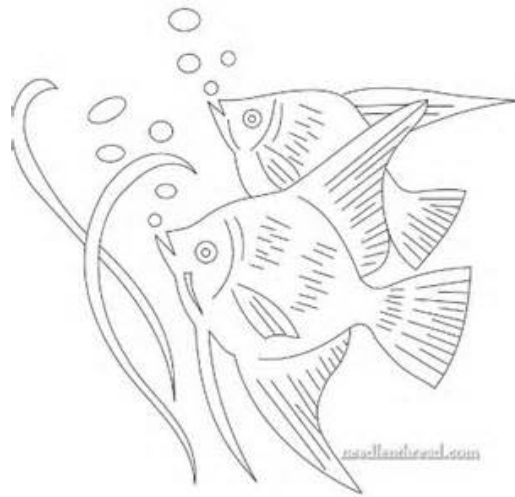
تصاویر خطی

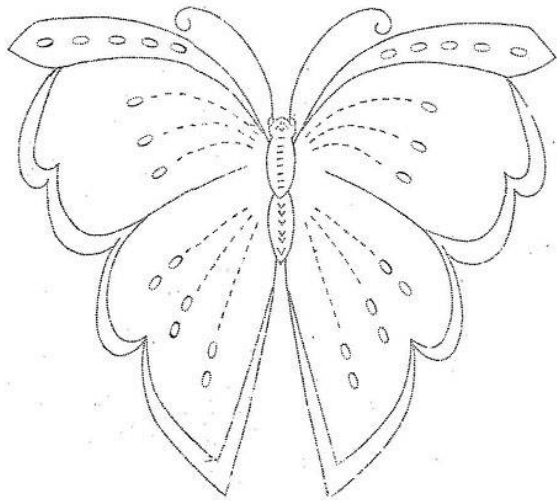

Another free transfer from
• F • R • E • N • C • H •
• K • N • O • T • S •

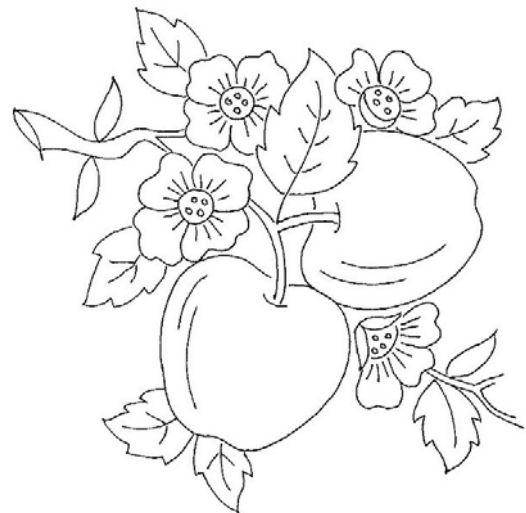
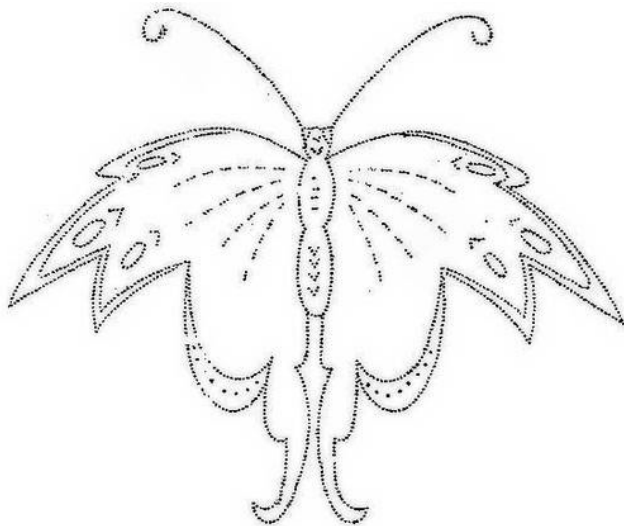
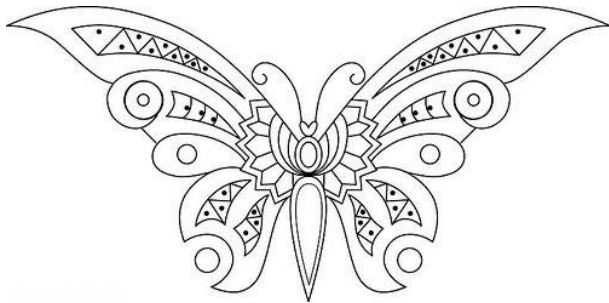

© 1900
FRENCH
KNOTS

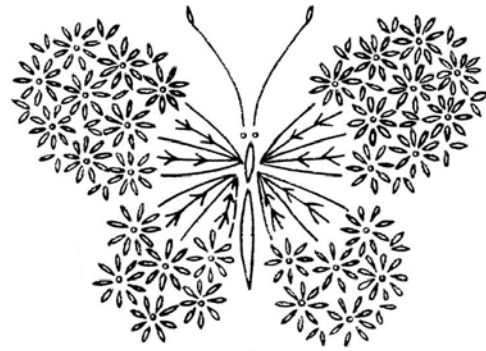
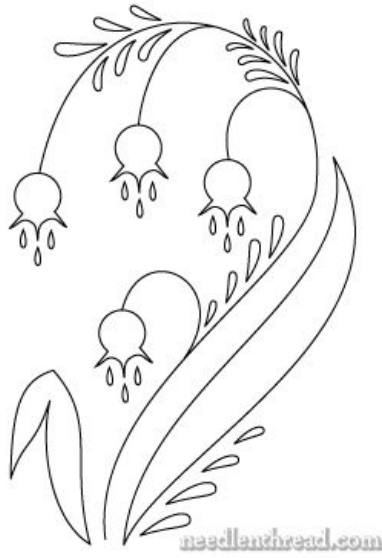
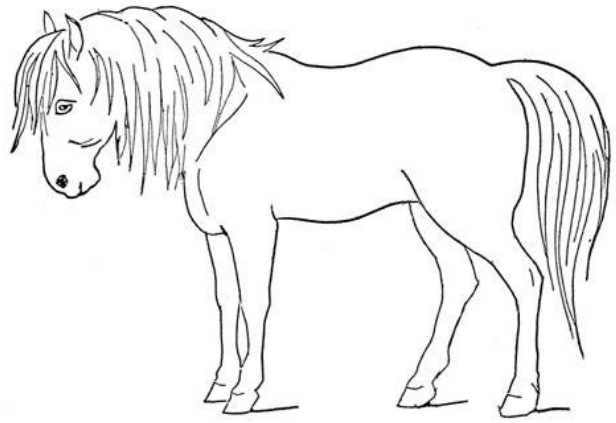
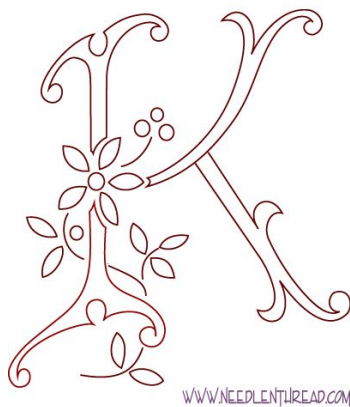
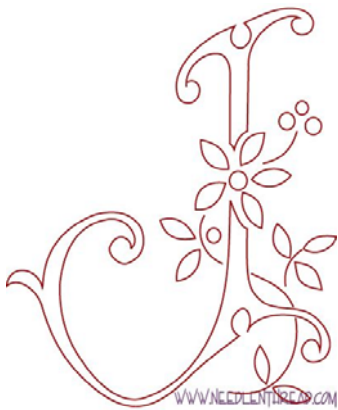
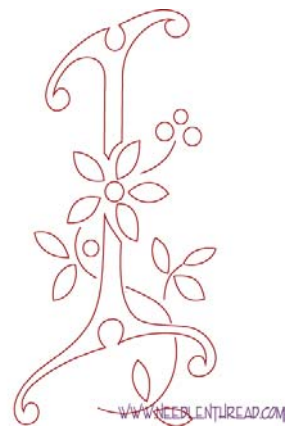
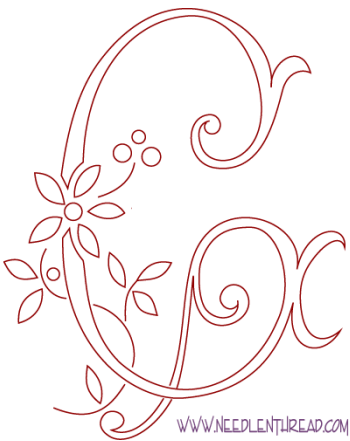
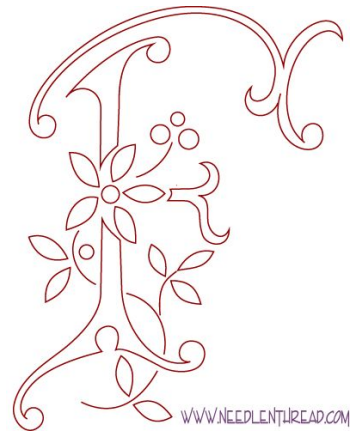
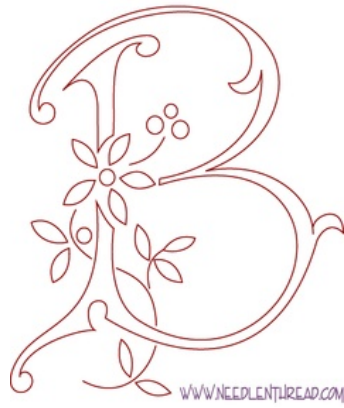
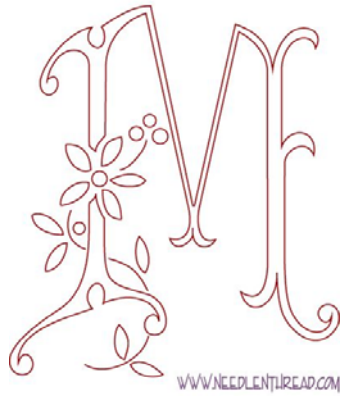

Illustration française pour
FRENCH
KNOTS

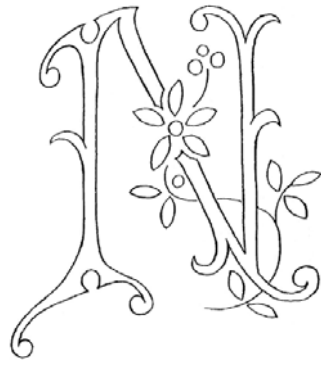

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

WWW.NEEDLENTUREAD.COM

منابع نوشتاری

مهین فرخ سرشت - ابوالفضل ذابح - مریم بهنام - سوزن دوزی صنایع دستی

منتخب صبا - نگرشی بر روند سوزن دوزیهای سنتی ایران

مینا نصیری افشار - هنر سوزن دوزی

فاطمه صنعتی - نازک دوزی زنانه درجه ۲

۱- کاردانی اصفهانی، نسرين. کلیات گلدوزی. چاپ دوم، ۱۳۴۷. انتشارات بصائر.

۲ - منتخب صبا اسفندیار. سوزندوزیهای سنتی ایران. چاپ دوم، ۱۳۷۹. انتشارات منتخب صبا.

۳- آجورلو، صدیقه-صنعتی، فاطمه. گلدوزی در عرصه جهانی هنر. چاپ اول، ۱۳۷۷. انتشارات

کاچیران.

۴- Judy Poulos . Published by J.B Fairfax Press Pty 2011

۵- Keepsake Quilting Holiday Updat 2008

۶ - Fine Needlework by Gloari Mckinnon

۷- تعدادی از کارهای عملی زیر نظر استاد با تجربه خانم پروانه یل از همکاران ناحیه هفت صورت گرفته است.

منابع تصویری

- 1- www.keepsakequilting.com, 15:50, 1391/12/05
- 2- www.embroidery rocksae.org , 16:15, 1392/03/12
- 3- www.embroidery stitch guide.com , 10:40, 1392/02/13
- 4- www.fabric-designs.blogspot.com, 18:10, 1392/04/20
- 5- www.colorbox.com , 21:50, 1392/04/29
- 6- www.Googlecom & [www.bing .com](http://www.bing.com) , 17:20, 1392/02/14
- 7- Laser scissors in keepsakequilting book, 12:10, 1392/03/08
- 8- Sara's hand embroidery tutorials , 17:00, 1392/04/12
- 9- Mary Corbet's hand embroidery , 11:00, 1392/01/18